

PRIJEDLOG

IZVJEŠTAJ O RADU

**AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2017. GODINU**

Sarajevo, 2018.

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	4
1. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE STATISTIKE.....	5
STATISTIKA STANOVNIŠTVA	5
STATISTIKA TRŽIŠTA RADA	5
STATISTIKA OBRAZOVANJA	5
STATISTIKA KULTURE	7
STATISTIKA JAVNOG ZDRAVSTVA	7
RASPODJELA DOHOTKA I USLOVI ŽIVOTA	7
STATISTIKA SOCIJALNE ZAŠTITE.....	8
STATISTIKA KRIMINALITETA	8
GENDER STATISTIKA	9
2. MAKROEKONOMSKE STATISTIKE	6
NACIONALNI RAČUNI.....	9
STATISTIKA CIJENA.....	10
STATISTIKA ROBNE RAZMJENE S INOSTRANSTVOM	11
3. POSLOVNE STATISTIKE	11
GODIŠNJE POSLOVNE STATISTIKE.....	11
KRATKOROČNE POSLOVNE STATISTIKE.....	14
ENERGETSKA STATISTIKA.....	14
STATISTIKA SAOBRAĆAJA	19
STATISTIČKI POSLOVNI REGISTAR.....	19
4. STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA.....	20
STATISTIKA POLJOPRIVREDE	20
POLJOPRIVREDNE STRUKTURE	22
POLJOPRIVREDNI RAČUNI I CIJENE	22
STATISTIKA ŠUMARSTVA.....	23
STATISTIKA RIBARSTVA	23
5. VIŠEPODRUČNE STATISTIKE.....	23
STRATEGIJA EVROPA 2020 I STRATEGIJA ODRŽIVOG RAZVOJA	23
STATISTIKA OKOLIŠA	24
NUTS KLASIFIKACIJA.....	24
NAUKA, TEHNOLOGIJA, INOVACIJE.....	25
STATISTIKA INFORMACIONIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA.....	25
RAČUNI OKOLIŠA I KLIMATSKE PROMJENE	26
6. PODRŠKA ZA STATISTIČKE PROIZVODE - INFRASTRUKTURA.....	26
KLASIFIKACIJE	26
OBUKE	27
IT PODRŠKA, STANDARDI I ALATI ZA STATISTIČKU PROIZVODNJU	27
INFORMISANOST I DISEMINACIJA	28
MEĐUNARODNA SARADNJA I EVROPSKE INTEGRACIJE.....	28
7. ADMINISTRATIVNA PODRŠKA	29
UPRAVLJANJE IT INFRASTRUKTUROM	29
LJUDSKI RESURSI.....	29
UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM SREDSTVIMA.....	30
PROBLEMI U REALIZOVANJU PLANA RADA AGENCIJE ZA STATISTIKU BiH.....	31
P R I L O Ž I.....	33
PREGLED PUBLIKOVANJA U 2017. GODINI	34
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ o izvršenju Statističkog plana od posebnog značaja za Brčko distrikt BiH u 2017. godini.....	38

UVODNA RIJEČ

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: Agencija) je samostalna upravna organizacija, nadležna za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: BiH), kao i njeno međunarodno predstavljanje pred evropskim i međunarodnim tijelima po pitanju statistike.

Misija Agencije je pružanje pouzdanih, kvalitetnih, razumljivih, pravovremenih i međunarodno uporedivih statističkih podataka koje zadovoljavaju potrebe donosilaca odluka, istraživača i ostalih domaćih i stranih korisnika i odražavaju stanje i promjene u ekonomskom, demografskom i socijalnom području, području okoliša i prirodnih resursa.

„U roku od tri mjeseca od isteka kalendarske godine, direktor Agencije podnosi godišnji izvještaj o radu Agencije za statistiku BiH Vijeću ministara BiH“ (član 22. Zakona o statistici BiH - Službeni glasnik BiH, br. 26/04 i 42/04).

Izvještaj je strukturisan na način da korisnicima statističkih podataka i institucijama koje prate naš rad, pruži integralnu sliku rada Agencije u jednoj poslovnoj godini, a u odnosu na prioritetne zadatke koji su definisani u godišnjem *Planu rada Agencije za 2017. godinu, Statističkom programu BiH za period 2017 - 2020.* i *Strategiji razvoja Statistike BiH 2020.*

Agencija je uspješno provela statističke aktivnosti i istraživanja navedena u Planu rada Agencije za 2017. godinu. U 2017. godini realizovano je provedeno (u saradnji s entitetskim zavodima za statistiku) 167 statističkih istraživanja/aktivnosti. Agencija je publikovala 351 saopćenja sa statističkim podacima za različite referentne periode; 17 godišnjih tematskih biltena i 2 metodološka dokumenta. Objavljene publikacije i saopćenja su lektorisana i pripremljena na bosanski, hrvatski, srpski i engleski jezik.

Nakon drugog sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU-e i BiH, dostavljene su preporuke Evropske komisije sa listom narednih aktivnosti na realizaciji svih preporuka. U oblasti statistike od Bosne i Hercegovine se posebno insistira na:

- Usvajanju odgovarajućeg zakonodavstva za održavanje poljoprivrednog popisa.
- BiH treba da unaprijedi proces osiguranja blagovremenih i sveobuhvatnih statističkih podataka primjenom evropskih i međunarodnih standarda, posebno u makroekonomskoj statistici poput nacionalnih računa, statistike državnih finansija i statistika tržišta rada.

Mr. sc. Jukić Velimir

Direktor

STATISTIKA STANOVNIŠTVA

Vitalna statistika

U toku 2017. godine pripremljena su i objavljena četiri saopćenja o prirodnom kretanju stanovništva. Urađene su tabele za nivo BiH iz oblasti vitalne statistike za 2016. godinu (konačni podaci) za tematski bilten Demografija. Bilten sadrži i nekoliko tabela iz Popisa stanovništva 2013 (osnovne demografske strukture stanovništva), kao i tabele po zahtjevima EUROSTAT-a i UN-a. Takođe, su pripremljeni i podaci iz oblasti vitalne statistike za publikaciju BiH u brojevima. Objavljeno je i prigodno saopštenje povodom Svjetskog dana stanovništva.

Statistika migracija

Agencija je nadležna da publikuje podatke na državnom nivou u vezi unutrašnjih migracija. U februaru 2017. godine objavljeno je saopćenje o unutrašnjim migracijama za 2016. godinu. U ovom saopćenju obuhvaćeni su svi stanovnici BiH, razvrstani po spolnoj i starosnoj strukturi, koji su registrovali promjenu njihovog prebivališta, uključujući i kretanja između entiteta i Brčko distrikta BiH. U saopćenju su takođe dati podaci o ukupnom broju doseljenih i odseljenih osoba u FBiH, RS i BDBiH, kao i podaci o migracionom saldu.

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova

Prvi konačni rezultati Popisa 2013. godine objavljeni su 30.06.2016. godine. U 2017. godini BHAS je objavio rezultate popisa na web stranici u vidu tabela po svim tematskim oblastima.

Rezultati Popisa omogućuju da se utvrdi sveobuhvatna slika stanovništva BiH u datom trenutku (broj i prostorni razmještaj stanovništva, demografska, migraciona, etnička, obrazovna i ekonomska obilježja, broj i struktura domaćinstava i porodica...). Takođe, rezultati popisa stanovništva su od velikog značaja za izradu niza demografskih pokazatelja, pružaju dobru polaznu osnovu za procjene stanovništva i služe za projekcije stanovništva.

STATISTIKA TRŽIŠTA RADA

Statistika zarada, zaposlenosti i nezaposlenosti

Agencija je u 2017. godini nastavila sa redovnim mjesečnim pripremanjem i publikovanjem podataka o bruto i neto plaćama u BiH, broju zaposlenih u BiH i broju nezaposlenih u BiH. Podaci su agregirani na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka iz entiteta i Brčko distrikta BiH. Podaci bruto i neto plaćama, te podaci o zaposlenima se prikupljaju mjesečnim odnosno polugodišnjim istraživanjem o zaposlenima i plaći (RAD-1), te putem mjesečnih izvještaja o preduzetnicima i zaposlenima kod njih (RAD-15), te se iskazuju prema Klasifikaciji djelatnosti BiH (KDBiH 2010), dok se podaci o broju nezaposlenih dobijaju od Zavoda za zapošljavanje i iskazuju prema kvalifikacionoj strukturi.

Diseminacija podataka o plaćama se vrši kroz mjesečna, kvartalna i polugodišnja saopćenja, dok se diseminacija podataka o zaposlenima i nezaposlenima u BiH vrši kroz mjesečna saopćenja. Podaci su dostupni na internetskoj stranici Agencije za statistiku BiH

Anketa o radnoj snazi

U aprilu 2017. godini Agencija i entitetski zavodi za statistiku proveli su redovnu godišnju Anketu o radnoj snazi u BiH. Metodološke postavke Ankete o radnoj snazi 2017 su zasnovane na preporukama i definicijama Statističkog ureda EU (Eurostat) i Međunarodne organizacije rada (MOR). Prethodni rezultati Ankete o radnoj snazi 2017 objavljeni su sredinom jula 2017. godine u formi Saopštenja, a konačni rezultati su objavljeni krajem oktobra 2017. godine u formi tematskog biltena i dostupni su na internetskoj stranici Agencije.

U proteklom periodu poboljšan je sadržaj Upitnika i kontrole u aplikaciji vezano za pitanja koja se odnose na obrazovanje u cilju pripremnih aktivnosti za prelazak na kontinuiranu Anketu o radnoj snazi. Osnovni uslov za provođenje kontinuirane Ankete o radnoj snazi je definisanje novog okvira za izbor uzorka na bazi rezultata Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. S obzirom da se u 2017. godini nije kreirao okvir za izbor uzorka početak provođenja kontinuirane Ankete o radnoj snazi je odgođeno. Nakon kreiranja novog okvira u 2018. godini planirano je da se sprovede Pilot kontinuirane Ankete o radnoj snazi, kako bi se od januara 2019. godine počelo sprovednje kontinuirane Ankete o radnoj snazi.

Istraživanje o troškovima rada

U četvrtom kvartalu 2017. godine Agencija i entitetski zavodi za statistiku proveli su Istraživanje o troškovima rada 2016. Metodološke postavke Istraživanja zasnovane su na preporukama i definicijama Evropske statističke kancelarije EUROSTAT-a i Regulativama vijeća EU i Evropske komisije. Istraživanje o troškovima rada, prema Regulativama, provodi se u četvorogodišnjoj dinamici. Referentna godina je 2016. za sve zemlje članice EU. Jedinstvena referentna godina omogućava uporedivost podataka dobijenih ovim istraživanjem sa ostalim zemljama. Istraživanjem o troškovima rada prikupljeni su podaci o isplaćenim platama i ostalim troškovima rada koje poslodavac plaća za zaposlene osobe, gledano sa aspekta troškova poslodavca a ne sa aspekta primanja zaposlenih. Ovi podaci omogućiće poslodavcima i kreatorima ekonomske politike uvid u stanje i strukturu troškova rada u Bosni i Hercegovini.

Krajem aprila 2018. godine planirana je objava konačnih rezultata Istraživanja o troškovima rada.

STATISTIKA OBRAZOVANJA

Statistika predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja

Iz oblasti obrazovanja objavljeno je saopćenje (sa preliminarnim i konačnim podacima) o obrazovanju koje obuhvata podatke o predškolskom, osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju u BiH. U saopćenjima su dati podaci za školsku 2016/2017. godinu o učenicima, studentima i nastavnom osoblju, te podaci o opremljenosti osnovnih i srednjih škola računarima.

Podaci redovne statistike obrazovanja za 2015/2016. godinu su dostavljeni UNESCO-u traženom formatu.

Obrazovanje odraslih

Agencija za statistiku BiH je u 2017. godini (kao i ranijih godina) dostavila UNESCO podatke o pismenosti i obrazovnom postignuću u traženome formatu. Izvor podataka za pismenost je Popis 2013, dok su za obrazovna postignuća podaci dati iz Anketa o radnoj snazi 2016.

- **Anketa o obrazovanju odraslih**

Agencija za statistiku BiH zajedno sa FZS i RZS RS je u periodu od 1. februara do 31. marta 2017. godine sprovedla Anketu o obrazovanju odraslih na obuhvatu od ukupno 9.141 domaćinstvo. Anketa je sprovedena korišćenjem CAPI metode za prikupljanje podataka. Anketa o obrazovanju odraslih je istraživanje usmjereno na pojedince/osobe starosti 25 - 64 godine koja žive u privatnim domaćinstvima i dizajnirana je tako da se pribave informacije o učešću ovih osoba u obrazovanju i obukama u posljednjih 12 mjeseci (cjeloživotno učenje).

Prema planu aktivnosti mikropodaci i izvještaj o kvalitetu su poslali Eurostatu. Planirao je da se podaci ankete objave u prvom kvartalu 2018. godine.

Finansijska statistika obrazovanja

Nastavljen je rad na razvoju sveobuhvatnog sistema finansijske statistike obrazovanja u cilju osiguranja relevantnih podataka o finansijskim izdacima u obrazovnom sistemu, a u skladu sa EU i međunarodnim standardima i zahtjevima (UNESCO, OECD, EUROSTAT).

STATISTIKA KULTURE

Kultura i umjetnost

Iz oblasti kulture, objavljen je bilten „Kultura i umjetnost“. Podaci u ovom biltenu se odnose na oblast kulture i umjetnosti za 2016. Bilten sadrži dostupne podatke o muzejima, arhivima, galerijama, orkestrima, ansamblima i horovima festivalima, centrima za kulturu, kulturno-umjetničkim društvima, udrugama građana u području kulture, zavodima za zaštitu kulturnog i prirodnog naslijeđa, kinotekama, radio i TV stanicama, kinima, pozorištima i bibliotekama. U okviru statistike kulture provodena je jedna statistička aktivnost koja je objavljena u vidu tematskog biltena.

STATISTIKA JAVNOG ZDRAVSTVA

Nacionalni zdravstveni računi

Agencija za statistiku BiH je prema planu publikovanja za 2017. godinu objavila saopćenje u kome su predstavljeni podaci Nacionalnih zdravstvenih računa (NHA) za BiH. Objavljeni podaci se odnose na 2015. godinu i to za ukupnu potrošnju u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite i po izvorima finansiranja (HCxHF), ukupnu potrošnju u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite i pružaocima zdravstvenih usluga (HCxHP) i tekuće izdatke u zdravstvu po pružaocima usluga i izvorima finansiranja (HPxHF), koji su u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom za zdravstvene račune (eng. International Classification for Health Accounts – ICHA). Transmisija podataka u formi Zajedničkog upitnika Eurostata, OECD-a i SZO, po metodologiji SHA 2011 urađena je maju 2017. godine.

Urađena je validacija NHA podataka za period 2009-2015. godine, na zahtjev Eurostata.

RASPODJELA DOHOTKA I USLOVI ŽIVOTA

Anketa o potrošnji domaćinstava 2015 (APD BiH 2015)

U prvoj polovini 2017. godine su završene aktivnosti na editovanju, imputaciji i finalnoj validaciji podataka Ankete o potrošnji domaćinstava u BiH iz 2015. godine. Glavni konačni rezultati Ankete su objavljeni u julu 2017. godine u formi saopštenja. U drugoj polovini 2017. godine izrađena je publikacija Anketa o potrošnji domaćinstava-finalni rezultati 2015.

Pilot longitudinalna anketa o prihodima i uslovima života u BiH 2017 (Pilot SILC BiH 2017)

U 2017. godini, u okviru IPA 2014 programa provedena je Pilot Anketa o prihodima i uslovima života u BiH (Pilot EU-SILC 2017). Anketa je provedena na način da je anketiran dio domaćinstava iz Pilot ankete iz 2015, po Eurostat metodologiji koja propisuje anketiranje ponavljajućih domaćinstava, tj. panel anketiranje. Pored panel domaćinstava, anketiran je i određeni broj novih domaćinstava iz uzorka. Podaci na terenu su uspješno prikupljeni CAPI metodom (intervjuisanje pomoću laptopa, direktnim unosom podataka u prethodno instaliranu aplikaciju). Podaci su agregirani u jedinstvenu bazu, izvršeno je editovanje i imputacija podataka, a potom i osnovne analize potrebne za pilot istraživanja. Kreirana su 4 seta podataka sa svim pripadajućim varijablama koje zahtijeva Eurostat. Podaci su zajedno sa Izvještajem o kvalitetu i Finalnim izvještajem o projektu poslani u Eurostat u predviđenom roku.

Pilot EU-SILC 2017 je osnova za pripremu i uvođenje EU-SILC ankete u punom obimu, koja će postati redovno godišnje istraživanje od 2018 ili 2019. godine. Za ovaj projekat osigurana su sredstva u okviru Trust Fund-a kroz projekat sa Svjetskom bankom.

STATISTIKA SOCIJALNE ZAŠTITE

Korisnici i ustanove socijalne zaštite

Agencija za statistiku BiH je u 2017. godini pripremila bilten "Socijalna zaštita u BiH", koji je obuhvatio podatke o korisnicima svih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite, ali i podatke o ustanovama socijalne zaštite i zaposlenima u tim ustanovama, u razdoblju 2011-2016. godina. Podaci su razvrstani po starosti korisnika, stepenu ugroženosti, vrsti socijalnih potreba i ustanovama za pružanje socijalne zaštite. U okviru statistike socijalne zaštite provodena je jedna statistička aktivnost koja je objavljena u vidu tematskog biltena.

Evropski sistem integrisane statistike socijalne zaštite (ESSPROS)

U 2017. godini Agencija za statistiku BiH je poslala Eurostatu izvještaj o kvalitetu, te na zahtjev Eurostata izvršila validaciju prikupljenih podataka u okviru pilot projekta IPA 2012. Podaci se odnose na ukupno 24 izvještajne jedinice iz oblasti socijalne zaštite, za nivoe entiteta, distrikta i kantona, grupisanih u šest ESSPROS šema za nivo BiH: Nezaposlenost, Zdravstvena zaštita, Penzioni fond, Socijalna pomoć, Dječija zaštita i Ratni vojni veterani. Prikupljeni podaci se odnose na 2013. godinu. Podaci za BiH nivo su rezultat agregiranja entitetskih podataka i BD BiH.

Pored pomenutog u 2017. godini se radilo na stvaranju uslova za uspostavljanjem ESSPROS-a kao redovnog godišnjeg istraživanja. Podaci nisu publikovani.

STATISTIKA KRIMINALITETA

Prijavljeni, optuženi i osuđeni punoljetni i maloljetni počinioci krivičnih djela

U 2016. godini Agencija je nastavila sa prikupljanjem podataka od entitetskih zavoda za statistiku, Osnovnog suda i Tužilaštva BD BIH (za prijavljene, optužene i osuđene punoljetne i za prijavljene, optužene i osuđene maloljetne učinioce krivičnih djela). Agencija svake godine prikuplja podatke od nadležnih pravosudnih i policijskih institucija u svrhu popunjavanja UNODC Upitnika o trendovima i operacijama u krivičnom sistemu koji se dostavlja Uredu za drogu i kriminal UN kao i EUROSTAT-u.

Unaprijeđenje statistike kriminaliteta je nasatvljeno i u 2017. godini kroz dva projekta: IPA 2014 MBP – Razvoj statistike o kriminalu i krivičnom pravosuđu koji je počeo u oktobru 2016. i regionalni projekat “Akcije mjerenja i procjene organizovanog kriminala na Zapadnom Balkanu, 2017-2020” sa čijom se aktivnostima kasnilo, te se početak projekta u punom kapacitetu očekuje u 2018. godini.

GENDER STATISTIKA

Agencija je objavila publikaciju „Žene i muškarci u BiH“ koja obuhvata podatke razvrstane po spolu iz slijedećih oblasti: stanovništvo, zdravstvo i mortalitet, obrazovanje, nauka i istraživanje, zaposlenost, socijalna zaštita, kriminalitet, politička vlast, javna uprava i nasilje nad ženama. Većina podataka prikazanih u ovoj publikaciji su rezultat istraživanja koje provodi Agencija, kao i postojeće statističke dokumentacije, dok je manji dio podataka preuzet iz drugih državnih i entitetskih institucija. Agencija za statistiku BiH je zajedno sa Agencijom za ravnopravnost polova nastavila rad i u 2017. godini na aktivnostima oko izrade Indeksa rodne ravnopravnosti (Gender Equality Index). Indeks rodne ravnopravnosti je alat za praćenje stanja rodne ravnopravnosti u zemlji, kao i za poređenje sa drugim zemljama EU.

2. MAKROEKONOMSKE STATISTIKE

NACIONALNI RAČUNI

Obračun BDP za nivo BiH - godišnje procjene

Nacionalni računi Bosne i Hercegovine su se, do 2017. godine temeljili na metodološkim postavkama Sustava nacionalnih računa 1993 (SNA 93) i Evropskog sustava računa (ESA 95). Aktivnosti na uvođenju ESA 2010 su započele 2015. godine u okviru implementacije IPA 2012 Twinning projekta. U prvoj polovini 2017. godine, ESA 2010 je implementiran u godišnje procjene BDP- a po proizvodnom i dohodovnom pristupu.

Seriya podataka Bruto domaćeg proizvoda prema proizvodnom pristupu je raspoloživa za period 2005. - 2016.

Podaci su publicirani u saopćenju „Bruto domaći proizvod za BiH 2016 –dohodovni pristup“ na nivou područja djelatnosti (A21), a konačni u Biltenu „Nacionalni računi“.

ESA 2010 koncept je implementiran i u godišnje procjene Bruto domaćeg proizvoda prema rashodnom pristupu. U saopćenju „Bruto domaći proizvod – rashodni pristup 2016“ publikovana je serija podataka od 2007. do 2015. u tekućim cijenama i cijenama prethodne godine, kao i serija podataka sa lančano povezanim vrijednostima sa 2010. godinom kao referentnom godinom. Konačni podaci objavljeni su u godišnjem Biltenu „Nacionalni računi“.

Obračun BDP za nivo BiH - kvartalne procjene

ESA 2010 je nakon godišnjih procjena implementirana i u kvartalne procjene Bruto domaćeg proizvoda prema proizvodnom, dohodovnom i rashodnom pristupu. Dužina raspoloživih serija je usklađena raspoloživim izvorima sredstava, a podaci se publiciraju 90 dana nakon isteka tekućeg kvartala.

Podaci su raspoloživi u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine kao i lančano povezane vrijednosti sa 2010. godinom kao referentnom godinom.

BDP u PPS

Svi podaci, neophodni za obračun BDP-a u paritetu kupovne moći su dostavljeni EUROSTAT-u, nakon čega je EUROSTAT objavio zvanične podatke za zemlje učesnice, za period 2014 - 2016. godina.

Obračun ulaganja sredstava u investicije

Izvršen obračun ulaganja sredstava u investicije pravnih osoba u 2016. godini. Prethodni podaci su publikovani u saopćenju „Investicije u 2016.godini“ na nivou područja djelatnosti A21. Konačni podaci su publikovani u Biltenu „Investicije 2016“.

Pripremljena je i publicirana nova serija podataka o investicijama u stalna sredstva sukladno ESA 2010 metodologiji, za period 2007. – 2016.

IPA 2014 MBP

Aktivnosti koji su planirane u okviru IPA 2014 su kompletirane u junu 2017, dostavljanjem finalnih izvještaja za svaki Pilot Projekat. Aktivnosti koje su implementirane su se odnosile na metodološko unaprijeđenje statistike nacionalnih računa, uspostava redovne transmisije podataka u skladu sa programom transmisije, razvoj MIP indikatora (Indikatora makroekonomske neravnoteže), te u saradnji sa Centralnom bankom razvoj GFS/EDP statistike.

IPA 2015 MBP

U septembru 2017. započele su aktivnosti na definiranju radnih planova za IPA 2015 MBP. Nacionalni računi su uključeni u Pilot projekta za metodološko unapređenje, transmisiju podataka, sektorske račune, razvoj MIP indikatora, te u suradnji sa Centralnom bankom u razvoj GFS/EDP statistike.

IPA 2012 Nacionalni projekat

Iako su aktivnosti na implementaciji IPA 2012 Twinning projekta zvanično završene u decembru 2016. aktivnosti su nastavljene na implementaciji sektorske klasifikacije i u 2017. godini, uz napomenu da dogovor o definisanju podsektora u sektoru opće vlade nije postignut.

Odluka o utvrđivanju statističke klasifikacije institucionalnih sektora u BiH, je donesena u prvoj polovini 2017. godine.

STATISTIKA CIJENA

Indeksi potrošačkih cijena u BiH

Redovno je vršeno prikupljanje, obrada i objava mjesečnih saopćenja o Indeksima potrošačkih cijena za nivo BiH i Brčko distrikta BIH za svih dvanaest mjeseci 2017. godine.

U istom periodu objavljene su i Prosječne potrošačke cijene za odabrane proizvode u BiH.

Indeks proizvođačkih cijena

Redovno su prikupljeni, obrađivani i objavljeni podaci o kretanju Indeksa proizvođačkih cijena proizvođača za svih dvanaest mjeseci 2017. godine. Objavljeni su podaci za domaće, strano i ukupno tržište u jedinstvenom saopćenju.

Evropski program poređenja

U okviru Evropskog programa poređenja – Paritet kupovne moći, Agencija je provela sve aktivnosti efinisane EUROSTAT-ovim Planom rada za 2016. godinu. EUROSTAT-u su u planiranim rokovima dostavljeni svi potrebni podaci o provedenim istraživanjima: „Usluge“, „ Namještaj i Zdravstvo“, „Oprema“ i „Građevinarstvo 2017“. Dostavljene podatke Eurostat koristi, zajedno sa ostalim neophodnim podacima, za obračun BDP-a u partitetu kupovne moći.

STATISTIKA ROBNE RAZMJENE S INOSTRANSTVOM

Statistika vanjske trgovine

U 2016. godini Agencija je vršila redovno mjesečno prikupljanje, obradu i publikovanje podataka o robnoj razmjeni BiH s inostranstvom kao i objavila konačne godišnje podatke za 2015. godinu u Tematskom biltenu.

Redovno su publikovani indeksi jediničnih vrijednosti na kvartalnom nivou.

Podaci su redovno dostavljani Direkciji za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Centralnoj banci BiH, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Eurostat-u i Ujedinjenim narodima, u traženoj formi.

U okviru statistike robne razmjene s inostranstvom se provode dva istraživanja.

U 2017. godini Agencija je vršila redovno mjesečno prikupljanje, obradu i publikovanje podataka o robnoj razmjeni BiH s inostranstvom kao i objavila konačne godišnje podatke za 2016. godinu u Tematskom biltenu.

Redovno su publikovani indeksi jediničnih vrijednosti na kvartalnom nivou.

Podaci su redovno dostavljani Direkciji za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Centralnoj banci BiH, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Eurostat-u i Ujedinjenim narodima, u traženoj formi.

Završen je IPA 2012 regionalni projekat kroz koji su provedene sljedeće aktivnosti: proizvodnja izvještaja o kvalitetu 2016, revizija metodoloških smjernica i dokumenata, revizija referentnih metapodataka.

U okviru statistike robne razmjene s inostranstvom se provode dva istraživanja.

3. POSLOVNE STATISTIKE

GODIŠNJE POSLOVNE STATISTIKE

Strukturne poslovne statistike

U području strukturnih poslovnih statistika (SPS) nastavljen je rad na daljem razvoju sveobuhvatnog sistema strukturnih poslovnih statističkih istraživanja za osiguravanje pokazatelja o ekonomskim aktivnostima poslovnih subjekata za BiH i entitete. Cilj uspostavljanja sistema strukturnih poslovnih statistika je proizvodnja konzistentnih i međunarodno uporedivih statističkih pokazatelja u skladu sa osnovnom EU SBS (Structural Business Statistics) Regulativom No. 295/2008.

Također, razvijen sistem godišnjih strukturnih poslovnih statistika je preduslov za razvoj kratkoročnih (mjesečnih i kvartalnih) poslovnih pokazatelja, što uključuje: izradu ponderacionih sistema za izračunavanje različitih agregata u kratkoročnim poslovnim statistikama, ažuriranje podataka statističkog poslovnog registra i izradu varijabli poslovne demografije. Strukturne statistike se koriste i kao značajni inputi za izradu i poboljšanje statistike nacionalnih računa.

U toku 2017. **završeno je redovno SPS istraživanje za referentnu 2015. godinu** koje je obuhvaćalo sljedeće djelatnosti poslovne ekonomije: prerađivačka industrija; proizvodnja i distribucija struje, plina i vode; građevinarstvo; trgovina; promet i skladištenje; hotelijerstvo i ugostiteljstvo; poslovanje nekretninama; informacije i komunikacije; stručne, naučne i tehničke djelatnosti; administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, ostale uslužne djelatnosti, kao i privatna preduzeća u oblasti obrazovanja i djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite. Izvršena je procjena SPS varijabli za preduzetnike na osnovu podataka o zaposlenosti u Statističkom poslovnom registru i podataka iz SPS istraživanja za preduzeća. Rezultati SPS istraživanja za preduzeća i preduzetnike su obrađeni, analizirani i publikovani u tematskom bilten „Strukturne poslovne statistike 2015“. Serija SPS podataka za 2015. prosljeđena je u Eurostat u zahtjevanom formatu.

Također, prikupljeni su, obrađeni i analizirani podaci za poslovne usluge (izdavanje softvera; računarsko programiranje; obrada podataka i internetski portal; promocija (*reklama i propaganda*); djelatnosti posredovanja u zapošljavanju; arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza; istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja) – Aneks VIII. Podaci su prosljeđeni Eurostatu.

U 2017, provedeno je SPS istraživanja za referentnu 2016. godinu. Obuhvaćene su sve ekonomske djelatnosti grupisane u Aneks I-IV EU SBS Regulative, što uključuje kompletnu populaciju preduzeća za djelatnosti poslovne ekonomije. Istraživanjem su obuhvaćena sva preduzeća, a za preduzetnike je izvršena procjena. Rezultati su publikovani u saopćenju „Strukturne poslovne statistike –preliminarni rezultati za 2016“.

Takođe, putem posebnog dopunskog obrazca prikupljeni su podaci za 2016. godinu potrebni za proizvodnju varijabli za poslovne usluge (Aneks VIII EU SBS Regulative). Putem ovog obrasca za izabrane djelatnosti (izdavanje softvera; računarsko programiranje; obrada podataka i internetski portal; promocija (*reklama i propaganda*); djelatnosti posredovanja u zapošljavanju; pravne i računovodstvene djelatnost; savjetovanje u vezi sa upravljanjem) prikupio se promet po CPA klasifikaciji i po rezidentnosti klijenata). Podaci su se prikupili uz redovno SPS istraživanje putem dopunskog obrasca.

Kao osnovni okvir za planiranje i provođenje redovnih SPS istraživanja koristi se Statistički poslovni registar.

Na izvršenju aktivnosti razvoja SPS istraživanja i redovnoj proizvodnji varijabli i pokazatelja kontinuirano radi stalna radna grupa sastavljena od metodologa, uzorkaša i IT stručnjaka iz svih statističkih institucija u BiH.

Radna grupa posebno radi na sljedećim zadacima: priprema osnovnog plana aktivnosti s rokovima po pojedinim fazama i izvršiteljima; priprema dizajna SPS upitnika i napatka za popunjavanje upitnika; priprema okvira, izrada dizajna za izbor i izbor uzorka; ažuriranje lista osnovnih kontrola za unos podataka i lista izlaznih varijabli i pokazatelja s načinom njihovog računanja; ažuriranje IT aplikacije za unos i kontrolu podataka, računanje mikro varijabli i pokazatelja, obrada podataka, izrada rezultata istraživanja i procjena totala (grossing up), izrada formata za dostavu SPS podataka i dostava podataka Eurostatu.

U istraživanju se koristi kombinovana metoda punog obuhvata i uzorka, u zavisnosti od djelatnosti i veličine preduzeća prema broju zaposlenih. Pripremljen je kompletan instrumentarij za provođenje istraživanja (10 različitih formi obrazaca, zavisno od djelatnosti i veličine preduzeća i 6 dopunskih obrazaca za poslovne usluge), prikupljeni su, iskontrolisani, obrađeni i analizirani preliminarni podaci istraživanja.

Redovna proizvodnja strukturnih poslovnih varijabli i pokazatelja nastaviti će se u narednim godinama što će upotpunosti ispuniti zahtjeve iz Aneksa I-IV i VIII EU Regulative 295/2008, uključujući i odgovarajuće praćenje ekonomske aktivnosti preduzetnika za sve zahtjevane varijable.

Razvitak i implementacija finansijskih aneksa (Aneksi V –VII) odvijati će se u saradnji sa Centralnom bankom i aktivnost je planirana kroz IPA/2017 projekat.

Inward FATS (Statistika stranih podružnica u BiH) se proizvodi od 2012. referentne godine i dostavlja Eurostatu prema zahtjevima EU SPS Regulative 716/2008. Jedinice posmatranja za ovu statistiku su preduzeća koja su rezidenti na području Bosne i Hercegovine, a koja su pod kontrolom strane institucionalne jedinice (50% i više stranog kapitala). Okvir za proizvodnju ove statistike se izrađuje na temelju spiska poduzeća sa 50% i više stranog kapitala koji se dobije od Centralne banke i podataka koji se prikupke kroz SPS (strukturne poslovne statistike) istraživanje. Podaci se proizvode metodom cutt off za poduzeća sa 20 i više zaposlenih. Rezultati za 2015. godinu su urađeni, analizirani i objavljeni u sopćenju „ Strane podružnice u Bosni i Hercegovini (Inward FATS) za 2015 godinu“ u drugoj polovini 2017. Podaci su dostavljeni Eurostatu.

Proizvodnja strukturnih poslovnih statistika za BiH i entitete se realizuje uz dobru saradnju i veliki angažman statističkih institucija, a uz stručnu pomoć IPA projekta, što za rezultat ima poboljšanje metoda rada i poboljšanje kvalitete proizvedenih statistika, kao i transmisiju zahtjevanih rezultata Eurostatu.

Godišnja statistika industrijske proizvodnje

U 2017. godini provedeno je redovno godišnje istraživanje o industrijskoj proizvodnji (IND-21) u BiH za referentnu 2016. godinu. Prikupljeni su i obrađeni podaci o proizvedenim količinama proizvoda, količinama proizvoda utrošenih za dalju proizvodnju, promjeni zaliha i prodaji proizvoda - količinski i vrijednosno.

Ovi podaci su prikupljeni u entitetskim zavodima za statistiku i podružnici Brčko Distrikta te su dostavljeni Agenciji za statistiku BiH. Izvršena je analiza, obrada i publikovanje preliminarnih i konačnih PRODCOM rezultata za BiH za 2016. godinu prema usaglašenoj metodologiji i pripremljenoj BiH Nomenklaturi industrijskih proizvoda - NIP/PRODCOM BiH 2016 koja je usaglašena sa važećom EU PRODCOM List 2016.

Eurostat vrši godišnju reviziju EU PRODCOM liste s ciljem usklađivanja industrijske nomenklature sa promjenama koje se vrše na nomenklaturama vanjske trgovine (EU/CN i UN/HS). Slijedeći ažuriranje EU PRODCOM liste koje vrši Eurostat, Agencija vrši reviziju NIP BiH. Provođenje PRODCOM istraživanja usklađeno je sa rokovima koje je postavila EU za proizvodnju PRODCOM rezultata. Rok za dostavljanje prvih rezultata Eurostatu je 30. 06. tekuće godine za podatke iz prethodne godine, dok je rok za konačne rezultate rok 30.09. Preliminarni PRODCOM 2016 rezultati za BiH publikovani su u julu 2017. dok su konačni rezultati publikovani u oktobru 2017. u formi tematskog biltena „Industrijska proizvodnja u BiH u 2016. godini - PRODCOM rezultati“ koji, pored tabela i grafikona, sadrži i tekst sa relevantnim metodološkim pojašnjenjima. Izvršena je transmisija PRODCOM rezultata za BiH Eurostatu, i to 30.06. preliminarnih i 30.09. konačnih rezultata.

Godišnja statistika građevinarstva

Agencija je u 2017. provela redovno godišnje istraživanje o izvršenim građevinskim radovima u BiH (GRAD-11) za 2016. te izvršila analizu, obradu i publikovanje rezultata o izvršenim građevinskim radovima u BiH. Publikovanje podataka za BiH u formi saopćenja vrši se redovno od 2009. Podaci za teritoriju BD BiH uključeni su u rezultate za nivo BiH od 2012. godine, što nije bio slučaj za ranije godine. Na osnovu godišnjeg istraživanja su obrađeni i publikovani sljedeći podaci za BiH: vrijednost izvršenih građevinskih radova prema vrstama objekata, prosječan broj radnika na gradilištima u BiH, ukupan broj odrađenih sati radnika na gradilištima, broj i površina završenih zgrada i stanova, završeni stanovi prema građevinskoj veličini i broju soba.

KRATKOROČNE POSLOVNE STATISTIKE

Mjesečna statistika industrijske proizvodnje

Nastavljeno je redovno mjesečno objavljivanje Indeksa fizičkog obima industrijske proizvodnje za nivo BiH i BD BiH za 2017. godinu u skladu sa revidiranom metodologijom izračunavanja indeksa koja je usaglašena sa entitetskim zavodima za statistiku s ciljem postizanja pune konzistentnosti rezultata koji se objavljuju za BiH, BDBiH i entitete, a u skladu sa preporučenom metodologijom Eurostata. Podaci su prikupljeni na osnovu nomenklature industrijskih proizvoda Mjesečni NIP BiH 2013 koja je usklađena sa važećom EU PRODCOM Listom i koja ostaje nepromijenjena do promjene bazne godine („0“ i „5“) zahtjevano od strane Eurostata. Indeksi fizičkog obima industrijske proizvodnje za BiH i BDBiH redovno se publikuju u mjesečnoj periodici i to 25. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec. Indeksi se objavljuju u formi izvornih (originalnih) indeksa, sezonskih i kalendarski prilagođenih indeksa i trend serija.

Indeksi se objavljuju za nivo ukupne industrije, glavnih industrijskih grupa (MIGs) (Intermedijalni proizvodi, Energija, Kapitalni proizvodi, Trajni i Netrajni proizvodi za široku potrošnju), područja djelatnosti KD BiH 2010 (B,C,D) kao i nivo oblasti. Koristi se usaglašena jedinstvena forma saopćenja u sve tri statističke institucije u BiH. Također, pored ovog saopćenja priprema se i redovno mjesečno publikuje saopćenje kojim su obuhvaćeni indeksi fizičkog obima industrijske proizvodnje u BiH za prethodnih 13 mjeseci u obliku izvornih, sezonskih i kalendarski prilagođenih indeksa te trend serija indeksa. Indeksi za nivo BiH se redovno mjesečno dostavljaju Eurostatu i to kao originalni indeksi, sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi za nivo ukupne industrije, MIG-ova i područja djelatnosti. Izvršena je dorada IT aplikacije za industriju.

Redovno su pripremani i dostavljani podaci važnim korisnicima (DEP, MMF, World Bureau of Metal Statistics, UN Statistics Division, Industrial and Energy Statistics Section i sl.). Također, redovno je odgovarano i na brojne druge zahtjeve ostalih korisnika i dostavljani službeni podaci iz statistike industrije na agregiranom nivou.

Mjesečna statistika prometa u industriji

U toku 2017. godine po prvi put je objavljen mjesečni Indeks prometa u industriji za BiH za period januar 2010 – mart 2017. godina. Nastavljeno je redovno mjesečno publikovanje Indeksa. Izvršen je izračun indeksa za nivoe grane, oblasti, GIG-ova (EU MIGs) i područja djelatnosti koristeći harmonizirani metod izračuna indeksa usaglašen između sve tri statističke institucije u BiH. Pripremljena je finalna verzija metodološkog dokumenta za izračun Indeksa prometa u industriji. Izvršeno je sezonsko i kalendarsko prilagođavanje mjesečnih serija Indeksa prometa za navedeni period koristeći Demetra v.2.2. software. Podaci se redovno mjesečno dostavljaju Eurostatu.

Mjesečna statistika turizma

Redovno se provodi mjesečno istraživanje statistike smještaja u turizmu u 2017. godini te vrši kompilacija i objavljivanje zahtjevanih indikatora statistike smještaja: mjesečni podaci (za referentni mjesec) i kumulativni podaci (od početka godine do referentnog mjeseca) za nivo BiH. Podaci su agregirani na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka iz entiteta i BDBiH. Mjesečnim istraživanjem (obrazac TU-11) prikupljaju se podaci o broju smještajnih objekata, soba i stalnih ležajeva po vrstama smještaja; iskorištenosti kapaciteta u izvještajnom mjesecu; broju posjeta domaćih i stranih turista; broju noćenja domaćih i stranih turista po zemljama prebivališta i vrstama smještaja; načinu i svrsi dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista. Istraživanje je usklađeno sa važećim preporukama Eurostata u domenu turizma (Supply side of tourism statistics, EU Regulation No. 692/2011).

Podaci statistike turizma na nivou BiH se pripremaju i redovno dostavljaju za objavljivanje u publikacijama Eurostata i UNWTO: „Potential Candidate countries and European Neighborhood Policy (ENP) countries“ i „UNWTO Compendium and Yearbook of Tourism Statistics“.

Izvršena je i redovna samoprocjena za oblasti statistike turizma i uporedivost podataka sa propisanim evropskim standardima i metodologijama (upotrebom SMIS+ EUROSTAT programa).

Statistika turizma – putovanja domaćeg stanovništva

U 2017. godini izvršene su pripreme za provođenje redovnog istraživanja o turističkim putovanjima domaćeg stanovništva (Demand side of tourism statistics, EU Regulation No. 692/2011) koje su započete kroz prethodni IPA Twinning projekat. Analiza dobivenih rezultata i korištenog instrumentarija iz provedenog Pilot istraživanja će se koristiti za pripremu provođenje redovnog istraživanja u 2018. godini. Neophodno je da se prije početka provođenja redovnog istraživanja steknu odgovarajući preduslovi, a najznačajniji je definisanje okvira populacije zasnovanog na konačnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH. Razmatra se i mogućnost prikupljanja podataka korištenjem CAPI metode, ukoliko se osiguraju potrebni preduslovi. Provođenje redovnog istraživanja i dalji razvoj potražne strane statistike turizma, u skladu sa zahtjevima EU regulative, planiran je kroz novi IPA 2015 Twinning Projekat.

Kvartalna statistika građevinarstva

Agencija je nastavila redovnu pripremu i publikovanje kvartalnih podataka o stambenoj izgradnji u BiH za referentnu 2017. godinu. Publikovani su podaci o broju završenih i nezavršenih stanova, kao i površini završenih stanova. Ovi podaci su obrađeni na osnovu podataka dostavljenih iz entiteta, a izvor podataka su poslovne evidencije pravnih subjekata registrovanih u području F-Građevinarstvo prema KD BiH 2010.

Također, u kvartalnoj periodici su obrađivani i publikovani podaci iz statističkog istraživanja o građevinskim radovima u inostranstvu koje su izvršila/obavila građevinska preduzeća iz BiH. Na bazi istraživanja publikuju se sljedeći podaci: vrijednost izvršenih građevinskih radova u inostranstvu po vrstama radova; vrijednost izvršenih radova po vrstama objekata; vrijednost izvršenih radova po zemljama izvršenja radova; vrijednost novih narudžbi po zemljama ugovaranja za izvještajni kvartal; ukupan broj radnika preduzeća koji svoje radove izvode u inostranstvu, kao i ukupan broj izvršenih efektivnih sati rada radnika na gradilištima. Podaci za BiH su obrađeni na osnovu podataka dostavljenih iz entitetskih zavoda za statistiku. Pored saopćenja za referentni kvartal, objavljuju se i kumulativna saopćenja o izvršenim građevinskim radovima u inostranstvu i stambenoj izgradnji u BiH.

U 2017. godini nastavljeno je redovno provođenje kvartalnog istraživanja K KPS GRAĐ- 21 o izvršenim građevinskim radovima kojim se prikupljaju podaci za proizvodnju Indeksa proizvodnje u građevinarstvu (IPC) za BiH, u skladu sa zahtjevima EU STS Regulative 1165/98 (Annex B). Izvršena je analiza, obrada i publikovanje kvartalnih Indeksa proizvodnje u građevinarstvu (IPC) za nivoe BiH i BDBIH u 2017. u skladu sa usaglašenom metodologijom izračunavanja indeksa između sve tri statističke institucije u BiH. Također, koristi se usaglašena forma saopćenja, a indeksi se objavljuju za nivo ukupnog građevinarstva te za oblasti visokogradnje i niskogradnje.

Indeksi se objavljuju u formi izvornih (originalnih) indeksa, sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa i trend serija desezoniranih korištenjem Demetra software. Podaci o IPC-u za BiH se redovno kvartalno dostavljaju Eurostatu. Podaci se dostavljaju internim i eksternim korisnicima u skladu sa njihovim zahtjevima, isključivo na agregiranom nivou.

Statistika o izdatim odobrenjima za građenje

Mjesečno istraživanje o izdatim odobrenjima za građenje (M KPS GRAĐ-OG) se redovno provodilo i u 2017. godini čime su prikupljeni, obrađeni, analizirani i publikovani podaci za nivo BiH i BDBIH. Podaci su publikovani kvartalno. Istraživanje se provodi na punom obuhvatu izvještajnih jedinica – upravnih tijela nadležnih za izdavanje odobrenja za građenje koristeći jedinstveni instrumentarij (upitnike, uputstva za popunjavanje upitnika) i u skladu sa metodologijom preporučenom od strane Eurostata. Koristi se jedinstvena forma saopćenja u sve tri statističke institucije. Podaci se redovno kvartalno dostavljaju u Eurostat u skladu sa zahtjevima važeće EU STS regulative (Aneks B). Nastavljen je rad na daljem razvoju IT aplikacije.

Kvartalna statistika proizvođačkih (output) cijena u građevinarstvu

Tokom 2017. godine nastavljeno je redovno provođenje kvartalnog istraživanja o proizvođačkim cijenama u građevinarstvu na uzorku statističkih jedinica registrovanih u oblasti 41 – visokogradnja i oblasti 43 – Specijalizirane građevinske djelatnosti prema KD BiH 2010. Cijene se prikupljaju za izvršene građevinske radove na novim stambenim objektima (stanogradnja). Prethodno je definisan standardni građevinski objekat u BiH za koji je eksterna projektantska kuća izradila predmjer i predračun radova koji se koristi za izračun ponderacione strukture. Izvršen je izračun PPIC-a za kvartale 2016. godine te prva tri kvartala 2017. godine na osnovu dogovorenog metoda standardnih komponenti (Standard Component Method) u skladu sa preporukama EU eksperata. Publikovan je metodološki dokument za PPIC. Nastavak aktivnosti na razvoju indeksa proizvođačkih cijena u građevinarstvu - PPIC (Aneks B, EU STS Regulative) biće podržan kroz novi IPA 2015 Twinning Projekat.

Prodajne cijene novih završenih stanova

U 2017. godini nastavljeno je provođenje redovnog kvartalnog istraživanja o Prodajnim cijenama novih završenih stanova korištenjem obrasca K KPS GRAĐ-41. Istraživanje se provodi na odabranom uzorku izvještajnih jedinica registrovanih u području F- Građevinarstvo i koji se bave gradnjom novih stambenih jedinica. Podaci su redovno kvartalno publikovani za nivo BiH. Kvartalni podaci za BiH kompiliraju se na osnovu podataka dobivenih iz entitetskih zavoda za statistiku i Brčko Distrikta BiH.

Kvartalna statistika distributivne trgovine

U 2017. godini nastavljeno je provođenje redovnog kvartalnog istraživanja distributivne trgovine koje je usklađeno sa zahtjevima EU STS regulative (Aneks D, EU Regulativa 1165/98). Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća iz SPR-a.

Indeksi prometa distributivne trgovine kompiliraju se na osnovu podataka dobivenih iz entitetskih zavoda za statistiku i BD BiH. Pored stavki koje su zahtjevane važećom EU-STS regulativom, upitnik za distributivnu trgovinu uključuje i podatke o stanju, radi njihovog korištenja za izračunavanje kvartalnog BDP-a po rashodnom pristupu. Raspoloživa serija podataka sadrži nominalne indekse prometa, počev od prvog kvartala 2006. godine, koji su preračunati na baznu (2010) godinu. Pored izvornih (neprilagođenih) indeksa prometa vrši se izračun i publikovanje serija sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa te stopa promjena na mjesečnom i godišnjem nivou u tekućim cijenama.

Mjesečna statistika trgovine na malo

Agencija je nastavila sa redovnim mjesečnim publikovanjem podataka statistike trgovine na malo za nivo BiH u 2017. godini. Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća na osnovu podataka SPR-a. Indeksi prometa trgovine na malo kompiliraju se na osnovu podataka dobivenih iz entitetskih zavoda za statistiku i BDBiH.

Raspoloživa serija podataka sadrži indekse prometa, počev od prvog kvartala 2006. godine, koji su preračunati na baznu (2010) godinu. Pored izvornih (neprilagođenih) indeksa prometa vrši se izračun i publikovanje serija sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa te stopa promjena na mjesečnom i godišnjem nivou, u stalnim i tekućim cijenama. Za deflacioniranje prometa trgovine na malo koristi se prilagođeni indeks potrošačkih cijena u BiH (CPI). Redizajnirano mjesečno istraživanje trgovine na malo u potpunosti je usklađeno sa zahtjevima EU-STS regulative br. 1165/98, Aneks C). Dodatno je unaprijeđena IT- STS aplikacija koja se koristi za unos, obradu i izračun podataka statistike trgovine na malo koju također koriste i entitetski zavodi za statistiku. Time je osigurano poštivanje usaglašenih metodoloških procedura pri izračunu indeksa trgovine na malo.

Kvartalna statistika prevoza i skladištenja

U 2017. godini realizovane su planirane aktivnosti na redovnom provođenju kvartalnog istraživanja statistike prijevoza i skladištenja. Nastavljeno je redovno publikovanje saopćenja statistike prijevoza i skladištenja u skladu sa zahtjevima EU regulative za kratkoročne poslovne statistike (Aneks D, EU Regulativa 1165/98), te iskazanim potrebama internih korisnika. Indeksi prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima agregirani su za nivo BiH, na osnovu podataka koje su prikupili i obradili entitetski zavodi za statistiku, te podružnica Agencije u BDBiH. U saopćenju su prikazani indeksi prometa u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja, ukupno i po oblastima djelatnosti KD BiH 2010. Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća na osnovu podataka SPR-a. Nastavljene su aktivnosti na daljem unaprijeđenju modula IT- STS aplikacija, koja se koristi za unos, obradu i izračun podataka, sa ciljem procjene totala korištenjem ratio estimatora, što će osigurati primjenu jedinstvenog metoda izračuna indeksa u sve tri statističke institucije u BiH.

Kvartalna statistika ostalih uslužnih djelatnosti

U okviru kratkoročne statistike ostalih usluga, nastavljeno je redovno provođenje kvartalnog istraživanja prometa za izabrane uslužne djelatnosti za područja I, J, M i N uključujući oblast H53, prema KD BiH 2010, u skladu sa EU regulativom br. 1165/98, Aneks D. Istraživanje se provodi kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih preduzeća na osnovu podataka SPR-a. Počev od prvog kvartala 2017. godine, redovno se publikuju kvartalni indeksi prometa ostalih usluga za BiH. Serija obuhvata period od prvog kvartala 2010 do tekućeg kvartala 2017. godine. Pored izvornih (neprilagođenih) indeksa prometa vrši se izračunavanje i publikovanje sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa te stopa promjena na kvartalnom i godišnjem nivou u tekućim cijenama.

Od prvog kvartala 2017. godine počelo je prikupljanje podataka o prometu ostalih usluga za uslužne djelatnosti: L68 – Poslovanje nekretninama; N77 – Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing); N81.1 – Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama i N81.3 – Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina, prema KD BiH 2010. Ovo kvartalno istraživanje je dio sveobuhvatnih kratkoročnih statističkih istraživanja koja se sukcesivno razvijaju pod jedinstvenim metodološkim okvirom za sve djelatnosti poslovne ekonomije u skladu sa dokumentom “Metodološki okvir za razvoj kratkoročnih poslovnih statistika u BiH”. Osnovna forma upitnika, metodologije, dizajna uzorka i STS-IT aplikacije koja je razvijena za druga kratkoročna poslovna istraživanja koristi se za redovno provođenje i dalji razvoj kvartalnog istraživanja za ostale uslužne djelatnosti.

Kvartalna statistika proizvođačkih cijena u uslužnim djelatnostima

Nastavljeno je redovno provođenje kvartalnog istraživanja proizvođačkih cijena usluga u 2017. godini za slijedeće uslužne djelatnosti: 49.41- Cestovni prijevoz robe; 52.10-Skladištenje robe; 52.24-Prekrcaj tereta; 53.10-Univerzalne poštanske usluge; 53.20-Ostale poštanske i kurirske usluge te djelatnost 61–Telekomunikacije, prema KD BiH 2010.

Također, razvijeno je SPPI istraživanje za dvije dodatne djelatnosti N80 - Zaštitne i istražne djelatnosti i N81.2 – Djelatnosti čišćenja, prema KD BiH 2010. Reprezentativni uzorak statističkih jedinica za svaku uslužnu djelatnost izabran je korištenjem cut-off metode prema ostvarenom godišnjem finansijskom rezultatu za prethodnu godinu. Usaglašena je jedinstvena metodologija istraživanja i metode izračuna Indeksa proizvođačkih cijena usluga i pripremljen je metodološki dokument.

Urađena je analiza dobijenih rezultata iz provedenih pilot istraživanja te preliminarni izračun za 4 kvartala 2016. godine i tri kvartala 2017. godine. Nastavak aktivnosti na razvoju indeksa proizvođačkih cijena u uslužnim djelatnostima - SPPI (Aneks D, EU STS Regulative) biće podržan kroz novi IPA 2015 Twinning Projekat.

ENERGETSKA STATISTIKA

Godišnja statistika energije

Godišnja saopštenja energetske bilansa električne i toplotne energije, uglja, koksa, prirodnog plina i nafte/naftnih derivata se redovno publikuju. Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine redovno popunjava i izvještava pet zajedničkih Eurostat/OECD/UNECE godišnjih upitnika (Joint Eurostat/OECD/UNECE questionnaires).

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je publikovala ukupni statistički energetski bilans za Bosnu i Hercegovinu, referentna 2016. godina. Izvršeno je ažiriranje podataka i izvještavanje Eurostat/IEA za 2014 i 2015 godinu. Metodologija za prikupljanje podataka za izradu energetskog bilansa, forma i sadržaj su usklađeni sa standardima i preporukama IEA/OECD i Eurostat-a.

Mjesečna statistika energije

Redovno su publikovana mjesečna saopštenja kratkoročnih pokazatelja statistike energije (električna energija, plin i ugalj). Metodologija za prikupljanje mjesečnih podataka usklađena je sa međunarodnim standardima Eurostat-a (Regulativa 1099/2088) i IEA/OECD. Vršiti se redovno izvještavanje Eurostat-a sa mjesečnim upitnicima za električnu energiju i ugalj, ENERGY_ELEC3_M i ENERGY_SOLID_M.

Cijene energenata

Regulativom (EU) br. 2016/1952 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici cijena prirodnog gasa i električne energije ukinuta je prethodna Direktiva 2008/92/EZ. Regulativa pruža pravnu osnovu za zajednički okvir za razvoj, proizvodnju i distribuciju uporedive europske statistike o cijenama prirodnog gasa i električne energije za sektor domaćinstva i sektor koja nisu domaćinstva.

Redovno su objavljena polugodišnja statistička saopštenja o prosječnim cijenama električne energije i cijenama plina distribuiranog plinovodom za 2017., kao i izvršeno redovno izvještavanje prema Eurostat-u.

Izvršena je transmisija podataka prema Eurostat-u o indikatorima tržišta za električnu energiju i prirodni plin (*Questionnaire on European electricity market indicators*).

STATISTIKA SAOBRAĆAJA

Cestovni, željeznički i vazdušni saobraćaj

U okviru IPA MBP 2014 statistički program saradnje – implementacija pilot projekta statistike saobraćaja (Transport Statistics PP13), realizirani su ciljevi projekta: izvršen je pregled aktivnosti u cestovnom, željezničkom i zračnom saobraćaju; Pregled transportnih sistema i politika i strategija u ovoj oblasti; Upoznavanje sa EU zahtjevima u statistici transporta i izrađen Akcioni Plan implementacije u skladu sa tim zahtjevima; Poboljšana institucionalna saradnja između aktera nacionalnog statističkog sistema i drugih relevantnih institucija; Poboljšan kvalitet i usporedivost podataka i usklađenost sa standardima EU u pogledu koncepata, definicija i klasifikacija.

U okviru projekta redizajnirani su postojeći podaci statistike vazdušnog i željezničkog saobraćaja, prema EU zahtjevima. U okviru projekta urađena su tri izvještaja o kvalitetu: „Quality report for Rail Transport statistics“, „Quality report for Air Transport statistics“, „Quality report for Road Transport statistics“.

U okviru projekta pripremljene su Excel tabele sa dostupnim podacima statistike vazdušnog, željezničkog i cestovnog saobraćaja, koje su dostavljene Eurostat-u.

Redovno su objavljena tromjesečna i godišnja saopštenja statistike saobraćaja za sljedeće module saobraćaja: cestovni i gradsko-prigradski, željeznički i vazdušni saobraćaj.

Pripremljen je zahtjev i izrađena aplikacija za unos i obradu podataka za sljedeća statistička istraživanja „Granični promet putnika i putničkih motornih vozila“, po graničnim prijelazima; „Granični promet robe i cestovnih teretnih motornih vozila“; „Registrovana vozila“; „Prvi put registrovana vozila“. Redovno su objavljena tromjesečna statistička saopštenja navedenih istraživanja.

Zajednički Eurostat/ITF/UNECE Upitnik

Prikupljeni su dostupni podaci za zajednički Eurostat/ITF/UNECE upitnik.

STATISTIČKI POSLOVNI REGISTAR

Rad na razvoju i unaprijeđenju Statističkog poslovnog registra (SPR) prema EU Regulativi za statistički poslovni registar (Statistical Business Register Regulation EC No. 177/2008), je nastavljen.

Redovno se vrši ažuriranje SPR-a podacima iz različitih administrativnih izvora, kao i podacima prikupljenim kroz statističkih istraživanja.

Prema godišnjem planu SPR-a za 2017. godinu, pripremljeno je i provedeno posebno SPR istraživanje o jedinicama Statističkog poslovnog registra sa ciljem unaprijeđenja kvaliteta podataka o aktivnosti poduzetnika. Istovremeno su kroz ovo istraživanje provjereni i podaci o šifri glavne djelatnosti, broju zaposlenih, adresni podaci i naziv poduzetnika na izabranim jedinicama.

Istraživanjem o aktivnosti poduzetnika/obrtnika u statističkom poslovnom registru 2017 obuhvaćeni su aktivni poduzetnici/obrtnici koji imaju 10 i više zaposlenih. Podaci o broju zaposlenih se dobijaju iz Jedinstvenog sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa.

Aktivnosti na uvođenju grupa preduzeća kao obavezne statističke jedinice u SPR u okviru MBIPA 2014 projekta su nastavljene. Za sve tri statističke institucije dogovoreni su prioritetni zadaci sa postavljenim vremenskim rokovima za izvršenje. Ovaj projekat je završen krajem 2017.

Aktivnosti započete kroz projekat IPA Twinning 2012, uz saradnju sa Odjelom nacionalnih računa, oko uvođenja institucionalnih sektora su takodje nastavljene. Tehnička priprema potrebna za implementaciju institucionalnih sektora u SPR je izvršena. Tome su predhodile aktivnosti na izradi tabela potrebnih za implementaciju, izradi procedura za inicijalno punjenje podataka i procedura za ažuriranje šifara sektor.

Nakon urađenih analiza na osnovu dostavljenih stalnih lista i automatskih pravila od strane entitetskih zavoda, primjenom razvijenih procedura, urađeno je inicijalno punjenje podataka a zatim i izvršena implementacija sektorskih šifara za stanje SPRa 31.12.2015.

U 2017. nastavljena je izrada i objavljivanje saopćenja o broju preduzeća (bez preduzetnika) u SPR-u. Saopćenje sadrži podatke o broju preduzeća razvrstanih po ekonomskim djelatnostima, klasama zaposlenih i klasama prihoda.

Nastavljene su aktivnosti na realizovanju specifičnih zahtjeva internih i eksternih korisnika za različite potrebe, uključujući i ekonomske analize.

Redovno se radi na međunarodnim izvještajima i dostavljanju podataka za godišnji izvještaj „EUROSTAT Annual Business Register Questionnaire“, godišnji izvještaj za UNECE i godišnji izvještaj za Svjetsku banku „World Bank Group Entrepreneurship Survey“. Procjene o usaglašenosti SPR BiH sa EU standardima, redovno se dostavljaju u EUROSTAT Compliance Monitoring (SMIS+).

Svi poslovi na SPR-u podrazumijevaju blisku saradnju sa entitetskim zavodima za statistiku i zahtjevaju neophodnu i stalnu podršku IT sektora, što uključuje doradu aplikacija, izradu novih alata za pretraživanje baze, kao i realizovanje svih korisničkih zahtjeva. U tom smislu nastavljeno je dalje unaprijeđene saradnje.

4. STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

STATISTIKA POLJOPRIVREDE

Statistika biljne proizvodnje

U skladu sa planom statističkih istraživanja za 2017. godinu osnovni podaci iz područja godišnjih statistika usjeva su kompilirani, agregirani i objavljeni za nivo BiH:

- Podaci jesenje sjetve za 2016. godinu i proljetne sjetve za 2017. godinu

- Podaci o požnjevenim površinama i ostvarenim prinosima ranih usjeva i voća i kasnih usjeva u 2017. godini za nivo BiH za glavne skupine i vrste usjeva: žitarice, industrijsko bilje, mahunarke, povrće i stočno krmno bilje, voće, južno voće, masline i grožđe.

Usuglašenost sa međunarodnim standardima je poboljšana, posebno po pitanju glavnih pokazatelja i liste nedostajućih usjeva (površine u ha, proizvedene količine i prosječan prinos) u skladu sa regulativom Uredbi 543/2009/EC kao i u skladu sa novom Priručniku za godišnju statistiku usjeva za 2016. godinu (rađen na osnovu Uredbe 543/2009/EC, Džentlmentskog ugovora i ESS ugovora). Podaci se dostavljaju redovno FAO-u.

Putem e-DAMIS web aplikacije slijedeći setovi podataka su dostavljeni Eurostat-u u 2017. godini: Godišnja statistika usjeva: CROPROD_ARAAR_A, CROPROD_ARAPR_A, CROPROD_ARAYI_A, CROPROD_ARAHU_A, CROPROD_ARAVEG_A, CROPROD_ARAPER_A i CROPROD_ARAUAA_A

Unutar IPA MBP 2014 finaliziran je projekat - komponenta PP21 Godišnja statistika usjeva i finalni izvještaj je prihvaćen od strane EUROSTAT. Glavni outputi projekta su ostvareni: Definisani su pragove farmi za Godišnje istraživanje farmi za dio "proizvodnja usjeva", dizajniran je uzorak za kombinovano Godišnje istraživanje farmi u dijelu usjeva zasnovanom na novo definisanom okviru uzorka iz PS 2013, te je pripremljena draft metodologija za buduću implementaciju statistike strukture voćnjaka i vinograda.

U periodu od 1-15 decembra 2017. godine provedeno je **po prvi put istraživanje** na bazi uzorka – Anketa „Godišnje istraživanje farmi“ (veličina uzorka 3,7%, 10.000 porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i oko 5.000 pravnih lica i preduzetnika u punom obuhvatu). Istraživanje je kombinovano i sadrži glavne karakteristike i indikatore u dijelu godišnjih statistika usjeva, statistike animalne proizvodnje, bilance poljoprivrednih proizvoda, uključujući i statistiku cijena i renti poljoprivrednog zemljišta, radne snage i dr.

Kao okvir za ovo istraživanje za porodična poljoprivredna gazdinstva korišteni su rezultati Popisa stanovništva 2013, dok su za pravna lica i preduzetnike korišten Statistički registar poslovnih subjekata i administrativni podaci.

Statistika stočarstva, mlijeka i jaja

U 2017. godini za nivo BiH su se redovno obrađivali i diseminirali podaci o brojnom stanju stoke i stočne proizvodnje (godišnje istraživanje). Također Agencija za statistiku redovno prikuplja i objavljuje podatke (mjesečna periodičnost) o klanju stoke i peradi u klaonicama. Navedni podaci su se prikupljeni od strane entitetskih statističkih institucija i podružnice BD, na osnovu usklađenih varijabli i indikatora. Podaci su dati po vrstama domaćih životinja i kategorijama, a u skladu sa Uredbom 1165/2008/EC.

U saradnji sa entitetskim statističkim zavodima u 2017. godini na osnovu uvedenih redovnih statističkih istraživanja kompilirani također su objavljeni su podaci iz:

- Mjesečni izvještaj o prikupljanju kravljeg mlijeka i proizvodnje mliječnih proizvoda u mljekarama
- Mjesečnog izvještaja o aktivnosti valionica/inkubatorskih stanica
- Godišnjeg izvještaja o strukturi valionica/inkubatorskih stanica

Uspostavljen je uzorak iz rezultata Popisa stanovništva 2013 (u sklopu IPA MBP 2014) za dio poljoprivrednih gazdinstava koji drže stoku te je provedena Anketa na bazi uzorka „Godišnje istraživanje farmi“ (1-15 decembar 2017).

Putem e-DAMIS web aplikacije slijedeci setovi podataka su dostavljeni Eurostat-u u 2017. godini:

- Mjesečni izvještaj o aktivnosti valionica: ANI_HATACTI_M_EGGS; ANI_HATACTI_M_CHICKS
- Mjesečni izvještaj o prikupljanju kravljeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda: BA_MILK_TABLEA_M
- Mjesečni izvještaj o klanju stoke i peradi u klaionicama: BA_ANI_SLAUGHT_M
- Godišnji izvještaj o brojnom stanju stoke: BA_ANI_LSCATND; BA_ANI_LSPIGND; BA_ANI_LSSHGND
- Godišnji izvještaj o strukturi valionica: BA_ANI_HATSTRU

POLJOPRIVREDNE STRUKTURE

Popis poljoprivrede

Aktivnosti poboljšanja statistike poljoprivrede po pitanju strukturnih statistika planirane u 2017. godini su dijelom ispunjena.

Izvršena je validacija seta pitanja iz poljoprivrede iz Popisa stanovništva 2013. U sklopu IPA 2014 MBP određeni su pragovi za porodična poljoprivredna domaćinstva koja obavljaju poljoprivrednu aktivnost iz podataka PS 2013. Formiran je Adresar porodičnih poljoprivrednih gazdinstva odo 275.000 jedinica, te oko 5.000 pravnih lica i obrtnika iz Statističkog registra poslovnih subjekata.

Planirane aktivnosti po pitanju pripreme pravnog okvira za provođenje Popisa poljoprivrede nisu realizovane, kao i aktivnosti vezane za samu Pripremu popisa poljoprivrede. Nema zajedničkog stava po pitanju jedinstvenog zakonskog okvira, o čemu je Agencija tokom 2017. redovno izvještavala relevantne institucije. Agencija je mišljenja da se Popis poljoprivrede u BiH (kao najvažnije i veoma skupo i kompleksno istraživanje) ne može provesti bez donošenja pravnog okvira na nivou BiH iz potrebe definiranja datuma popisa, organizacije, obezbjeđenje sredstava i dr.), kao što je praksa u svim susjednim zemljama i zemljama EU.

Ne postoji zajednički stav oko jedinstvenog Zakona na nivou BiH (RZS RS je stava da zakon na nivou BiH nije potreban, dok Agencija i FZS smatraju da je Zakon na nivou BiH neophodan). I pored uključenja predstavnika EK i Eurostat-a kroz Pododbor za poljoprivredu i Pododbor za ekonomska pitanja i statistiku i dalje nema zajedničkog stava po pitanju zakonodavne regulative kojom bi se proveo Popis u BiH.

POLJOPRIVREDNI RAČUNI I CIJENE

Statistika cijena u poljoprivredi

U 2017. godini nastavljen je rad na poboljšanju statistike cijena outputa i inputa u poljoprivredi. Objavljene su godišnje cijene i indeksi cijena outputa na kvartalnom (QI-IV 2016) i godišnjem nivou za vremensku seriju 2010-2016 za nivo BiH (2010=100) na osnovu provedenih kvartalnih istraživanja od strane entitetskih statističkih zavoda.

Agregirani su i izračunati indeksi cijena inputa i za nivo BiH na kvartalnom i godišnjem nivou 2010 – 2015, na osnovu kvartalnih istraživanja cijena inputa od strane entitetskih statističkih zavoda.

Na osnovu preporuka implementiranog projekta IPA 2012 MBP izvršen je eksperimentalni obračun računa proizvodnje kao dijela ekonomskih računa u poljoprivredi za 2011-2016.

STATISTIKA ŠUMARSTVA

Istraživanja o proizvodnji i cijenama šumskih sortimenata

U 2017. godini su se redovno prikupljali podaci o proizvodnji, prodaji i zalihama šumskih sortimenata. Podaci su prikupljeni kroz mjesečna istraživanja entitetskih statističkih zavoda. Podatke o proizvodnji šumskih sortimenata Agencija je, u 2017. godini publikovala kroz kvartalna i godišnja SAOPĆENJA. Podaci o proizvodnji šumskih sortimenata, industrijskog i ogrijevnog drveta, za 2016. godinu su dostavljeni UNECE-u kroz zajednički upitnik UNECE/FAO/EUROSTAT/ITTO (JFSQ), koji je obuhvatio i set podataka:

- Kompiliranih podataka PRODCOM rezultata, primarne i finalne prerade drveta, celuloze i papira iz godišnjeg istraživanja statistike industrije;
- Vanjskotrgovinskih bilansi proizvoda šumarstva i prerade drveta, celuloze i papira.

Podaci redovnih istraživanja apsolutnih cijena šumskih sortimenata na kvartalnom nivou u 2016. godinu su kompilirani i objavljeni za nivo BiH.

Prikupljeni podaci godišnjeg istraživanja „Ekonomski računi u šumarstvu“ - Integrated Environmental and Economic Accounting for Forests – kroz set tabela (EFA-European Forest Accounts) za 2016. godinu za nivo BiH prosljeđen je u Eurostat putem eDamis web aplikacije.

Prikupljeni su podaci i o procjeni i prognozi indikatora proizvodnje, uvoza i izvoza proizvoda šumarstva, prerade drveta te industrije celuloze i papira (upitnici TF1 i TF2) za 2017. Izvršena je revizija podataka za 2016. i data predviđanja kretanja proizvodnje i vanjske trgovine proizvodima šumarstva i prerade drveta za 2018. godinu, Ovaj dio zadataka se odnosi na pripreme za redovan godišnji zajednički sastanak UNECE Komiteta za šumarstvo i drvnu industriju (COFFI) i FAO Evropske komisije za šumarstvo (EFC).

STATISTIKA RIBARSTVA

Statistika akvakulture

Statistika o akvakulturi – U 2017. godini kompilirani su podaci entitetskih statističkih zavoda o akvakulturi na osnovu redovnog istraživanja.

Podaci koji su se prikupili se odnose na podatke o proizvodnji, strukturi objekata, vrijednosti proizvodnje i radnoj snazi. Indikatori su u potpunosti usklađeni sa Uredbom EU broj 762/2008.

5. VIŠEPODRUČNE STATISTIKE

STRATEGIJA EVROPA 2020 I STRATEGIJA ODRŽIVOG RAZVOJA

Strategija JIE 2020

U okviru IPA MBP 2014 statističkog programa saradnje – implementacija pilot projekta SEE2020 indikatori, preduzete su aktivnosti na prikupljanju podataka za ciklus prikupljanja podataka 2017, kao i aktivnosti na obezbjeđivanju podataka za nedostajuće indikatore. Proces prikupljanja podataka pokreće Vijeće za regionalnu saradnju (RCC), na osnovu odluke Nadzornog odbora SEE 2020.

Zahtjev za prikupljanje podataka se distribuira institucijama koje učestvuju u procesu, sa dogovorenim pokazateljima i vremenskim okvirom za prikupljanje podataka.

U fazi analize i pisanja izvještaja, korištenjem nacionalnih inputa prikupljenih tokom faze prikupljanja podataka, RCC razvija prvi nacrt SEE 2020 godišnjeg izvještaja o implementaciji (ARI).

Nakon konsultacija i usvajanja ARI-a, izveštaj se upućuje Upravnom odboru JIE 2020 na usvajanje, čime se završava godišnji ciklus monitoringa.

<http://www.rcc.int/pages/98/rcc-board>

Indikatori održivog razvoja

Agencija je dopunila, metodološki definisala i unaprijedila skup pokazatelja održivog razvoja za BiH, definisanih od strane Eurostat-a.

Indikatori održivog razvoja se razlikuju od tradicionalnih ekonomskih i socijalnih indikatora, suštinu koncepta održivog razvoja čini interakcija razvoja i okoliša i međusobna uslovljenost razvojne politike i politike zaštite okoliša.

http://www.bhas.ba/?option=com_content&view=article&id=226

STATISTIKA OKOLIŠA

Statistika otpada i opasnih supstanci

Objavljena su redovna godišnja statistička saopštenja „*Prekogranični promet neopasnog otpada*“, „*Prerada/odstranjivanje otpada*“ i „*Javni odvoz i otklanjanje komunalnog otpada*“, referentna 2016 godina, kao i izvještavanje Eurostat-a sa podacima o komunalnom otpadu, (Dataset WASTE_MUNWAS_A), i dostavljen Izvještaj o kvalitetu.

Agencija je uzela aktivno učešće na EEA Eionet webinar radionicama: „*Dizajnerski proizvodi u kružnoj ekonomiji*“ „*Cirkularna ekonomija i bioekonomija Partneri u održivosti*“.

Saradnja sa evropskom informacionom i posmatračkom mrežom za okoliš (Eionet)

Agencija je preduzela aktivnosti kako bi se u Evropsku informacijsku i promatračku mrežu za okoliš (Eionet) po prvi puta objavile informacije za BiH „*2018 edition of the More From Less report*“. Glavni cilj izvještaja je razmjena informacija i dobre prakse među zemljama, i podrška izgradnji kapaciteta unutar Eioneta. Drugi ključni cilj je doprinos različitim političkim procesima, uključujući i rad Evropske komisije, Evropskog parlamenta i Međunarodnog odbora za resurse. Ovaj izvještaj pruža uvid u predstojeće dokumente EEA, uključujući stanje okoliša i izvještaj 2020, kao i izvještaj o statusu cirkularne ekonomije.

Statistika voda

Po prvi puta je publikovano saopštenje „*Obnovljivi vodni resursi*“. Saopćenje prikazuje procjenu stanja obnovljivih vodnih resursa Bosne i Hercegovine, kao i niza vezanih parametara, kao što su padavine, evapotranspiracija, doticaj i oticaj voda na godišnjem nivou. Saopćenje je rezultat kontinuirane aktivnosti Agencije, potrebe i obaveze Bosne i Hercegovine za međunarodnim izvještavanjem prema Evropskom statističkom uredu (EUROSTAT), UN, kao i ostalim međunarodnim i domaćim korisnicima statističkih podataka o vodama.

Publikovana su redovna godišnja istraživanja statistike voda o korištenju voda i zaštiti voda od zagađivanja u industriji, javnoj odvodnji i javnom vodovodu za referentnu 2016-u godinu. Izvršeno je izvještavanje Zajedničkog upitnika za kopnene vode (Joint Questionnaire for Inland Waters - ENVJQWTR_TB1TO7_A2_BA).

NUTS KLASIFIKACIJA

Prijedlog Nomenklature statističkih teritorijalnih jedinica

Od presudne je važnosti za sveobuhvatni bilateralni sporazum o statističkim regijama, uspostavljanje sva tri NUTS nivoa, uključujući informacije o komponentama NUTS 3 i tačne granice regije. Predloženi NUTS 2 nivo se smatra privremenim kao i serije podataka o BDP-u po stanovniku za NUTS 2, sve dok se u potpunosti ne uspostavi Klasifikacija statističkih teritorijalnih jedinica koja uključuje i nivo NUTS III, i dok ne budu raspoloživi podaci iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova provedenog 2013. godine za nastavak rada.

NAUKA, TEHNOLOGIJA, INOVACIJE

Statistika istraživanje i razvoj

Redovno se publikuju saopštenja „*Istraživanje i razvoj*“, sa podacima o ukupnim ulaganjima i o ljudskim resursima u istraživanje i razvoj za četiri sektora: poslovni sektor, državni sektor, sektor visokog obrazovanja i neprofitne organizacije.

Podaci o ukupnim budžetskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj se prikupljaju putem godišnjeg statističkog istraživanja i redovno publikuju.

Provedeno je dvogodišnje statističko istraživanje „*Inovativne aktivnosti preduzeća, 2014-2016*“. Istraživanje o inovativnim aktivnostima preduzeća je u potpunosti usklađeno sa istraživanjem koje se u Europskoj uniji provodi svake dvije godine pod naslovom „Community Innovation Survey“.

Statistika патената

Podaci o patentima (PAT) se prikupljaju putem godišnjeg statističkog istraživanja i redovno publikuju, sa ciljem obezbjeđivanja informacija o uspješnosti istraživanja, razvoja i inovacijskih aktivnosti u odabranim područjima tehnologije. Publikovano je redovno saopštenje „Statistika патената 2016“.

STATISTIKA INFORMACIONIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Istraživanjem „Upotreba informaciono-komunikacijskih tehnologija u preduzećima 2017“ se prikupljaju informacije o upotrebi računara, korištenju interneta, elektronskom poslovanju preduzeća i ostalim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama u preduzećima. Istraživanjem „Upotreba informaciono-komunikacijskih tehnologija u domaćinstvima i pojedinačno 2017“ se prikupljaju informacije o upotrebi računara, korištenju interneta kao i druge informacije. Istraživanja su provedena na osnovu Eurostat smjernica, koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanjima usklađeni su sa EU metodologijom za statistiku o Informacijskom društvu, 2017.

Redovno se publikuju kvartalna i godišnje saopštenje statistike telekomunikacija (oprema, mreža i usluge). Redovno se publikuju kvartalna saopštenja „Poštanske usluge“.

RAČUNI OKOLIŠA I KLIMATSKE PROMJENE

Ekonomski računi okoliša

Agencija je po prvi puta objavila statističko saopštenje „Troškovi za zaštitu okoliša 2016“, na osnovu Regulative(EU) br. 691/2011 Evropskog parlamenta i Vijeća od 6. jula 2011. o evropskim ekonomskim računima okoliša. Podaci o troškovima za zaštitu okoliša prikupljaju se za različita područja okoliša prema Jedinstvenoj europskoj statističkoj klasifikaciji djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša (the Single European Statistical Classification of Environmental Protection Activities (CEPA) .

Redovno se publikuje saopštenje *“Domaća potrošnja materijala“* prema metodologiji za Ekonomske račune materijalnih tokova (Economy-wide material flow accounts EW-MFA), u skladu sa Regulativom (EU) br. 691/2011 Evropskog parlamenta i Vijeća o evropskim ekonomskim računima okoliša.

Agencija je po prvi puta objavila saopštenje *„Emisije iz vazdušnog saobraćaja 2015“*. Saopštenje prikazuje procjenu direktne emisije gasova iz vazdušnog saobraćaja, referentna 2015. godinaz a BiH. Korišten je Nivo 3a metodološkog pristupa IPCC Guidelines for National GHG Inventories, za koji su prikupljeni potrebni podaci o kretanju za pojedinačne avio letove.

Redovno su publikovana godišnja saopštenja statistike klimatskih promjena *“Emisije stakleničkih plinova iz poljoprivrede”* i *“Emisije stakleničkih plinova iz otpada”*, prema metodologiji Revised 1996 IPCC Guidelines for National GHG Inventories i metodologiji mjerenja IPCC Tier 1.

6. PODRŠKA ZA STATISTIČKE PROIZVODE - INFRASTRUKTURA

Klasifikacija djelatnosti

Primjena Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010, koja je potpuno usaglašena sa EU važećom klasifikacijom djelatnosti (NACE Rev. 2 European Classification of Economic Activities, Regulation No. 1893/2006), započela je 1.1.2011. Svi poslovni subjekti u SPR imaju šifru djelatnosti po KD BiH 2010 čim je osigurana uporedivost podataka iz SPR-u BiH na evropskom i svjetskom nivou.

Shodno zahtjevima brojnih internih i eksternih korisnika, a s ciljem učinkovitije primjene KD BiH 2010, se nastavilo sa pripremom detaljnih tumačenja klasifikacije djelatnosti i njene upotrebe kao i korištenja pripremljenih tabela veza, abecednog indeksa i e-pretraživača.

Na sve postavljene upite je blagovremeno odgovoreno.

Klasifikacija proizvoda

U statističkom sistemu BiH trenutno je u upotrebi Klasifikacija proizvoda po djelatnostima - KPPD BiH 2010 (standard CPA 2008, „European Classification of Products by Activity“, EU Regulativa br. 451/2008). U 2017. realizovane su aktivnosti, čija svrha je bila pomoć u implementiranju u smislu detaljnog tumačenja klasifikacije proizvoda i njenog korištenja, kao i korištenja pripremljenih tabela veza za statističke i druge namjene. Trenutno je u toku rad na usklađivanju Klasifikacije proizvoda po djelatnostima BIH 2010 (KPPD BiH 2010) sa statističkom klasifikacijom proizvoda po djelatnostima u Evropskoj ekonomskoj zajednici CPA Ver. 2.1.

Nomenklatura industrijskih proizvoda

U 2017. godini izvršeno je ažuriranje Nomenklature industrijskih proizvoda u skladu sa važećom EU PRODCOM Listom.

OBUKE

Obuka statističara putem međunarodne saradnje, radionica, sudjelovanja u radu radnih grupa evropskih statističara je kontinuiran proces, kao i obuke putem Agencije za državnu službu BiH.

IT PODRŠKA, STANDARDI I ALATI ZA STATISTIČKU PROIZVODNJU

Popisne aktivnosti IT

- Podrška analizi i obradi podataka Popisa.
- Izvedene sve varijable potrebne za objavu podataka.
- Urađena kontrola i validacija podataka u skladu sa programom obrade.
- Pripremljene izlazne tabele za objavu podataka.

Aplikacije i baze podataka

U 2017. godini su se u Agenciji koristile 47 aplikacije koje služe za unos i(ili) obradu podataka dobivenih iz različitih statističkih istraživanja. Na postojećim aplikacijama se kontinuirano rade unapređenja i izmjene u skladu sa iskazanim potrebama od strane istraživačkih odjeljenja.

Kontinuirano se radi na dizajnu i razvoju novih aplikacija za potrebe statističkih istraživanja u skladu sa zahtjevima predmetnih statističara:

- Pilot anketa o prihodima i uslovima života (SILC)
Tokom 2017 godine razvijena je nova aplikacija za Pilot Anketu o prihodima i uslovima života (SILC), drugi talas. Ovo je bio prvi put da se provodilo panel istraživanje u Agenciji za statistiku, a nova aplikacija koja je razvijena za unos i obradu podataka je u potpunosti odgovorila zahtjevima.
- Godišnje istraživanje farmi
Pripremljena je aplikacija za unos podataka za Godišnje istraživanje farmi koje je na terenu provedeno krajem 2017. godine.
- Generisanje sektorskog koda poslovnih subjekata
Pripremljena je aplikacija za generisanje sektorskog koda poslovnih subjekata u Statističkom poslovnom registru.
- Registrovana motorna vozila
- Prva registracija motornih vozila
- Granični promet robe i cestovnih teretnih motornih vozila

Kontinuirana priprema i izrada svih vrsta izvjestaja za različite potrebe, od analize podataka, potreba vanjskih korisnika pa do odgovora na pitanja iz EU upitnika.

Prikupljeni su referentni metapodaci u ESMS/ESQRS formatu za 60 statističkih istraživanja. Prikupljeni podaci su na lokalnim jezicima uneseni u bazu podataka Agencije za statistiku.

Dio prikupljenih upitnika sa referentnim metapodacima je preveden na engleski jezik.

Referentni metapodaci prevedeni na engleski jezik su poslani Eurostatu kroz Eurostatovu web aplikaciju Metadata Handler.

Referentni metapodaci prikupljeni su objavljeni na zvaničnoj web stranici Agencije za statistiku BiH

Dizajn i održavanje baza podataka u Agenciji za statistiku je kontinuiran posao. Baze podataka su raspoređene na više servera, a svaka razvijena aplikacija u pozadini radi sa bazom podataka.

ICT infrastruktura

- Unaprijeđenje postojeće ICT infrastrukture,
- Podizanje sigurnosti na veći nivo,
- Održavanje IT sistema Agencije,
  - Oprema za obradu podataka popisa u COM-u,
  - Oprema u Agenciji za statistiku BiH,
  - Oprema u Brčko distriktu BiH (D&R i backup centar),
- Održavanje sistema VoIP telefonije.

INFORMISANOST I DISEMINACIJA

Publikacije, saopćenja, web stranica, Intranet

Odsjek za uredništvo je u skladu s Kalendarom za objavljivanje statističkih podataka u protekloj, 2017. godini publikovao:

- 351 saopćenja sa statističkim podacima za različite referentne periode
- 17 godišnjih tematskih biltena za specifične statističke oblasti
- 2 metodološka dokumenta

Sve objavljene publikacije i saopćenja lektorisana su i pripremljena na sva tri lokalna jezika te engleski jezik. Dokumenti su dostupni na zvaničnoj stranici Agencije www.bhas.ba, i u printanoj formi.

MEĐUNARODNA SARADNJA I EVROPSKE INTEGRACIJE

Za dalji razvoj statistike u BiH, među ostalim, potrebno je osigurati tehničku pomoć odnosno profesionalnu obuku statističkog osoblja. Pomoć se osigurava najčešće korištenjem EU pretpristupnih programa ali i sredstvima ostalih donatora. Cilj je usaglasiti BH statistiku sa važećim EU i drugim međunarodnim standardima te povećati obim proizvodnje statističkih podataka i poboljšati kvalitet.

U 2017. godini Agencija je učestvovala u proceduri za odabir statističke institucije iz zemlje članice EU koja će biti glavni partner u implementaciji IPA 2015 Twinning projekta. Nakon toga izvršeno je planiranje aktivnosti i plan rada za projekat koji počinje u 2018 je odobren u decembru 2017.

Nastavljene su aktivnosti na implementaciji IPA 2015 MBP (Višekorosnički regionalni projekat) projekta u koji je uključen veliki broj statističara. Za navedene projekte međunarodna saradnja je pružala logističku podršku i vršila koordinaciju unutar BiH.

U 2017. statistika je bila uključena u reviziju Strateškog planskog dokumenta za period 2018-2020 koji važan za programiranje za IPA II fonda. Međunarodna saradnja je vršila redovno praćenje Evropskog partnerstva i svih drugih obaveza koje ima statistika. Izvještaji i informacije su dostavljane pravovremeno relevantnim institucijama u zemlji, Eurostatu i drugim međunarodnim organizacijama.

Važan zadatak u 2017 je bila i koordinacija na pripremi odgovora za EU upitnik kao i podrška u pripremama za budući *peer review* (procjena usklađenosti BH statistike sa načelima EU Koda prakse koju organizira Eurostat) u BiH.

7. ADMINISTRATIVNA PODRŠKA

UPRAVLJANJE IT INFRASTRUKTUROM

Razmjena podataka sa EUROSTAT-om vrši se putem jedinstvenih programskih alata koje je omogućio EUROSTAT. Unaprijeđena je postojeća ICT infrastruktura, kako kroz nabavku nove opreme tako i kroz uvođenje standarda. Nastavljene su aktivnosti na implementiranju IT strategije. Razmjena podataka sa EUROSTAT-om se vrši kontinuirano putem programskih alata.

LJUDSKI RESURSI

Normativno – pravna djelatnost

U 2017. godini, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nije usvojilo niti jedan plansko-programski dokument Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

Kadrovska popunjenost

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije BiH (broj:1187/08 od 02. 06. 2008. godine i 11-02-3-975-1/15 od 29.07.2015. godine) za vršenje poslova iz nadležnosti Agencije za statistiku BiH sistematizirano je ukupno 192 izvršitelja, i to: direktor 1, zamjenik direktora 2, pomoćnika direktora 9, šefovi odsjeka 23, ostali državni službenici 145, namještenici 12.

Novi Prijedlog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije BiH je poslat u proceduru usvajanja.

U Agenciji čija se unutrašnja organizacija i način rada zasniva na funkcionalnoj povezanosti unutrašnjih organizacijskih jedinica, od ukupno sistematiziranih 192 radna mjesta, na dan 31. 12. 2017. godine popunjeno je ukupno 113 radnih mjesta (što procentualno iznosi 58,85% od ukupnog broja sistematiziranih radnih mjesta), od čega je: direktor 1, zamjenik direktora 2, pomoćnik direktora 2, načelnik odjela 1, rukovodilac podružnice 1, šefova odsjeka 17, ostalih državnih službenika 79, namještenika 10.

UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM SREDSTVIMA

Upravljanje finansijskim sredstvima (Izvršenje budžeta na dan 31.12.2017.)

KONTO	OPIS	Proračun za 2017.	Izvršenje 2017.	Indeks
I	TEKUĆI IZDACI	4.430.734	4.147.820	93
6111	Bruto plaće i naknade	3.365.000	3.168.083	94
6112	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	375.000	291.104	78
6131	Putni troškovi	150.000	146.801	98
6132	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga (PTT)	77.000	49.975	65
6133	Izdaci za energiju i komunalne usluge	75.000	73.142	98
6134	Nabavka materijala	70.000	54.567	78
6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	25.000	15.432	62
6136	Unajmljivanje imovine i opreme	220.000	217.233	99
6137	Izdaci za tekuće održavanje	73.000	32.812	45
6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluge platnog prometa	6.000	4.785	80
6139	Ugovorene usluge	100.000	93.886	94
II	KAPITALNI IZDACI	40.000	0	0
	Nabavka stalnih sredstava	40.000	0	0
	UKUPNO - RASHODI FINANSIRANI IZ PRORAČUNA (I-II)	4.576.000	4.147.820	91
II a	VIŠEGODIŠNJI program - POPIS STANOVNIŠTVA- prenesena sredstava	470.627	192.663	41
	Tekući izdaci za Popis stanovništva	277.161	70.096	25
	Nabavka opreme za Popis stanovništva	193.466	122.567	63
	UKUPNO RASHODI FINANSIRANI IZ PRORAČUNA (I+II+II a)	5.046.627	4.340.483	85
III	PROGRAMI POSEBNE NAMJENE			
	Anketa Prošireni HBS	12.403	0	0
	Donacija Vlade BD	299.030	81.753	27
	Ostale donacije	454.803	201.150	42
	Transfer FZS	11.811	0	0
	Anketa o obrazovanju odraslih	88.012	88.012	100
	UKUPNO III	866.059	370.915	42
	UKUPNO (I+II+IIa+III)	5.912.686	4.711.398	80

Napomena : presjek stanja je sa 30.01.2018. godine.

PROBLEMI U REALIZOVANJU PLANA RADA AGENCIJE ZA STATISTIKU BiH

Master plan za razvoj statistike Nacionalnih računa

Izrada Master plana za razvoj statistike Nacionalnih računa u BiH, koji je nastao kao rezultat implementacije projekta IPA 2011 MBP, trebao je da stvori pretpostavke za implementaciju evropskih standarda i zahtjeva u ovoj statističkoj oblasti. Njegovim neprihvatanjem od strane Republički zavod za statistiku RS (RZS RS), statistika Nacionalnih računa BiH se i dalje nalazi u vrlo kompleksnoj situaciji što će, uzimajući u obzir intenziviranje zahtjeva za dostavu podataka za BiH predstavljati značajno ograničenje. Najvažniji problem o kome se ne može postići dogovor je konceptualni okvir za kompilaciju Nacionalnih računa. RZS RS smatra da svaki entitet treba da razvije pun set računa koje će Agencija jednostavno agregirati, Federalni zavod za statistiku smatra (FZS) da entiteti treba da razviju onaj dio sistema koji je u skladu sa EU regulativom relevantan za entitete (NUTS 2) i podrže razvoj onih dijelova sistema koji je moguće i jedino razviti na nivou ukupne nacionalne ekonomije (otuda i naziv nacionalni računi). Uzimajući u obzir postojeću zakonsku regulativu u BiH, kao i EU statističke preporuke i standarde, Agencija je prihvatila mišljenje FZS.

Ovakvo neuređeno stanje dugoročno dovesti će do ozbiljnih problema u daljem razvoju sistema nacionalnih računa za BiH.

Definisanje sektora i podsektora opće vlade

Na misiji u okviru IPA 2012 TWINNING projekta, koja je održana u mjesecu oktobru 2015. i na kojoj je razmatrana metodologija uspostave sektora i podsektora opće vlade u BiH, eksperti iz Finske su preložili šemu Sektora i podsektora opće vlade za BiH.

Oko ovog prijedloga nije postignut dogovor. Nastala situacija je prezentovana na Upravnom odboru projekta, na kome je zaključeno da se formirana Radna grupa sastane i pokuša riješiti ovo pitanje, a u slučaju da se dogovor ne postigne odluku treba donijeti na višem nivou, odnosno sastanku direktora. Radna grupa je održala tri sastanka. Na dva sastanka su učestvovali samo predstavnici statističkih institucija, Centralne banke BiH i Ministarstava finansija svih nivoa vlasti, dok je treći sastanak organizovan uz prisustvo eksperata iz Finske, koji su i definisali prijedlog pod-sektora za sektor vlade u BiH. Dogovor nije postignut. Razvoj Statistike vladinih finansija sukladno zahtjevima EU zahtijeva rješenje ovog problema.

Nepostojanje okvira za izbor uzoraka domaćinstava i pojedinaca iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013.

Problemi u izradi adekvatnog okvira za izbor uzoraka domaćinstava i pojedinaca iz baze podataka Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. su zadržani i u 2017. godini. Oni su potpuno političke prirode, a nikako stručne statističke naravi i to je pravi razlog njihove rezistentnosti. Prva upotreba podataka iz Popisa 2013. godine bila je u junu 2017. godine za potrebe dizajna i izbora uzorka za MICS6 anketu koja će se provesti u organizaciji UNICEF-a i čijoj realizaciji statističke organizacije u BiH daju metodološku podršku. Tokom MICS misije su se pojavili problemi u odnosu prema rezultatima Popisa stanovništva koje je objavila Agencija za statistiku BiH što je u koncnici značajno umanjilo rezultate MICS misije i poostrilo postojeće probleme u izradi adekvatnog okvira uzorka za ankete planirane u statističkim planovima i programima nasih institucija.

U okviru projekta sa Svjetskom bankom dogoverena je misija za dizajn i izbor uzorka domaćinstava za potrebe kontinuirane Ankete o radnoj snazi u BiH koja je trebala početi početkom januara 2018. godine. Medjutim, iz istih, gore objasnjenih razoga, misija planirana za početak septembra 2017. godine je otkazana i provedena u decembru 2017. godine.

S druge strane, tek je u septembru 2017. godine donesena finalna odluka da se kao jedinice mjere koriste stambene jedinice iz sirove baze Popisa, te je nakon toga donesena i odluka da je neophodno izvršiti ažuriranje određenog broja popisnih krugova sa ciljem poboljšanja već tada starog Popisa iz 2013. godine. Imajući sve navedeno u vidu onemogućeno je pravovremeno provodjenje kontinuirane Ankete o radnoj snazi, a njeno uskladjivanje s EU metodologijom i standardima odgodjeno je za neki buduci period. Decembarska misija je rezultirala prijedlogom dizajna i izbora uzorka za kontinuiranu Anketu o radnoj snazi, kao i sa prijedlogom rotacija u ažuriranju i izboru uzoraka za ankete planirane za naredni trogodišnji period. Međutim dinamika ovih aktivnosti je ostala nedefinisana, metodologija još uvijek nekompletirana, a ne postoje ni osigurani budžeti za prikupljenje podataka na terenu. Ove činjenice dovele su sve planirane ankete na bazi domaćinstava i pojedinaca u vrlo visok rizik njihovog neprovođenja na uzorcima iz Popisa stanovništva. U tom smislu posebno su vrlo upitni provodjenje prve pune Ankete o prihodima i uslovima života u BiH (EU-SILC), koja je planirana za prvo polugodište 2018. godine i, posljedično, realizacija zaključaka prethodnih i adekvatno provodjenje tekućeg IPA visekorisničkog programa u pogledu ove ankete. Ostale redovne godišnje ankete na bazi domaćinstava (prvenstveno Anketa o radnoj snazi i Anketa o korištenju informacionih tehnologija) su također izgubile mogućnost značajnije harmonizacije sa EU metodologijama i standardima i u najboljem slučaju mogu biti provedene na osnovu starog okvira uzorka i time biti izložene značajnoj statističkoj neefikasnosti.

Zbog svega ovoga, te činjenice da ankete imaju svoje referentne periode koji se moraju poštovati, a u cilju održavanja kontinuiteta provođenja svih istraživanja na bazi domaćinstava u 2017. godini nastavljeno je sa korištenjem postojećeg Master uzorka iz 2009. godine kao jedinog dostupnog okvira domaćinstava za izbor uzorka. Treba još jednom istaći da je isti prestar i previše iskorišten, ali i jedini moguć okvir u tom trenutku. Zbog toga ankete provedene na uzorcima iz ovog okvira zadnjih godina rezultiraju sa sve većim stopama neodgovora, što rezultira manjom efikasnosti ovih istraživanja, rasipanjem resursa i može dovesti do pristrasnosti dobijenih rezultata.

Anketa o prihodima i uslovima života u BiH u 2018. (EU-SILC)

Postoji vrlo visok rizik za neprovođenje ove ankete u planiranom periodu prvenstveno iz razloga nepostojanja okvira uzorka za izbor domaćinstava iz Popisa stanovništva iz 2013. godine, što je jedan od ključnih preduslova za realizaciju ove ankete. S druge strane, kasnjenje u potpisivanju ugovora o plasmanu ranije dogovorenog budžeta za EU-SILC anketu s partnerskim organizacijama Svjetske banke i Trust Funda dodatno dovode u pitanje početak implementacije ove ankete.

Popis poljoprivrede

Planirane aktivnosti po pitanju pripreme pravnog okvira za Popis poljoprivrede nisu realizovane, kao i aktivnosti vezane za samu Pripremu popisa poljoprivrede. Nema zajedničkog stava po pitanju jedinstvenog pravnog okvira na čemu insistira i EK kroz preporuke Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i Podobora za poljoprivredu i ruralni razvoj. Agencija za statistiku BiH i Federalni zavod za su stava da se Popis poljoprivrede u BiH (kao najvažnije i veoma skupo i kompleksno istraživanje u poljoprivredi) ne može provesti bez donošenja jedinstvenog pravnog okvira na nivou BiH, dok je Republički zavod za statistiku RS stava da pravni okvir na nivou države nije potreban.

PRILOZI

PREGLED PUBLICIRANJA U 2017. GODINI

GODIŠNJI TEMATSKI BILTENI:

1. Anketa o radnoj snazi 2017
2. Bosna i Hercegovina u brojevima 2016
3. Bruto domaći proizvod prema proizvodnom, dohodovnom i rashodnom pristupu 2006 - 2015
4. Demografija 2015
5. Indeks cijena industrijskih proizvođača u Bosni i Hercegovini 2016
6. Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini 2016
7. Indikatori održivog razvoja Bosne i Hercegovine 2017
8. Industrijska proizvodnja u BiH 2016. - Prethodni PRODCOM rezultati
9. Industrijska proizvodnja u BiH 2016. - PRODCOM rezultati
10. NIP BIH/PRODCOM 2016
11. Robna razmjena BiH sa inostranstvom 2016
12. Strukturne poslovne statistike 2015

SAOPŠTENJA:

MJESEČNA SAOPŠTENJA (210)

1. *Indeks obima industrijske proizvodnje, 12*
2. *Indeks potrošačkih cijena, 12*
3. *Indeks proizvođačkih cijena industrije, 12*
4. *Indeks prometa industrije, 10*
5. *Indeksi prometa trgovine na malo, 12*
6. *Izvještaj o aktivnosti inkubatorskih stanica, 11*
7. *Klanje stoke i peradi u klaonicama, 12*
8. *Kratkoročni pokazatelji energetske statistike, 11*
9. *Mjesečni indeksi industrijske proizvodnje, 12*
10. *Prikupljeno kravlje mlijeko i proizvedeni mliječni proizvodi, 12*
11. *Prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih, 12*
12. *Prosječne mjesečne isplaćene neto plaće zaposlenih, 12*
13. *Prosječne potrošačke cijene, 12*
14. *Registrovana nezaposlenost, 12*
15. *Robna razmjena BiH sa inostranstvom, 12*
16. *Turizam, 11*
17. *Turizam, kumulativ, 11*
18. *Zaposleni po djelatnostima, 12*

KVARTALNA SAOPŠTENJA (79)

1. Bruto domaći proizvod, 3
2. Bruto domaći proizvod - rashodni pristup - prethodni podaci, 1
3. Cestovni, željeznički i vazdušni saobraćaj, 4

4. Cijene prodatih novih stanova, 4
5. Distributivna trgovina, 3
6. Elektronske komunikacije, 2
7. Građevinski radovi u inostranstvu, 4
8. Granični promet putničkih motornih vozila i putnika, 5
9. Granični promet robe i cestovnih teretnih motornih vozila, 4
10. Indeksi izvoznih i uvoznih cijena, 3
11. Indeksi proizvodnje u građevinarstvu, 4
12. Indeksi prometa distributivne trgovine, 1
13. Indeksi prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima, 4
14. Izdata odobrenja za građenje, 4
15. Otkup i direktna prodaja/realizacija poljoprivrednih proizvoda, 3
16. Poštanske usluge, 3
17. Prirodno kretanje stanovništva, 3
18. Prodaja poljoprivrednih proizvoda na zelenim pijacama, 4
19. Proizvodnja i prodaja šumskih sortimenata prema asortimanu, 3
20. Proizvodnja, prodaja i zalihe šumskih sortimenata prema asortimanu, 1
21. Prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih, 4
22. Prosječne mjesečne isplaćene neto plaće zaposlenih, 4
23. Stambena gradnja, 4
24. Stambena gradnja, kumulativ, 2
25. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inostranstvu od strane preduzeća iz BiH, 2

POLUGODIŠNJA SAOPŠTENJA (6)

1. Cijene električne energije i prirodnog plina, 1
2. Prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih, 2
3. Prosječne mjesečne isplaćene neto plaće zaposlenih, 2
4. Stambena gradnja, 1

GODIŠNJA SAOPŠTENJA (44)

1. Brojno stanje stoke i peradi i stočna proizvodnja
2. Bruto domaći proizvod - dohodovni pristup - prvi rezultati
3. Bruto domaći proizvod - proizvodni pristup - prvi rezultati
4. Cijene i indeksi cijena šumskih sortimenata
5. Emisije iz vazdušnog saobraćaja
6. Emisije stakleničkih plinova iz otpada
7. Godišnji izvještaj o akvakulturi
8. Godišnji izvještaj o građevinskim radovima - pravni subjekti
9. Godišnji izvještaj o strukturi inkubatorskih stanica
10. Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata
11. Indeksi cijena u poljoprivredi
12. Indeksi izvoznih i uvoznih cijena
13. Investicije

14. Istraživanje i razvoj
15. Javni odvoz i odlaganje komunalnog otpada
16. Jedinice statističkog poslovnog registra, 2
17. Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija u preduzećima, 2
18. Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija u domaćinstvima i pojedinačno
19. Korištenje voda i zaštita voda od zagađivanja u industriji
20. Maloljetni počinioci krivičnih djela
21. Nafta i derivati nafte
22. Otkup i direktna prodaja/realizacija poljoprivrednih proizvoda
23. Patenti
24. Požnjevena površina i proizvodnja po usjevima
25. Požnjevena površina, ukupna proizvodnja i prinos važnijih usjeva
26. Prerada i odstranjivanje otpada
27. Prirodno kretanje stanovništva
28. Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda - PRODCOM
29. Proizvodnja voća, maslina i grožđa
30. Proizvodnja, prodaja i zalihe šumskih sortimenata prema asortimanu
31. Prvi put registrovana cestovna motorna vozila
32. Punoljetni počinioci krivičnih djela
33. Registrovana cestovna motorna vozila
34. Sistem javne odvodnje
35. Skupljanje i distribucija vode
36. Strukturne poslovne statistike
37. Telekomunikacijska oprema, mreža i usluge
38. Troškovi za zaštitu okoliša
39. Unutrašnje migracije
40. Varijable i indikatori za preduzeća
41. Vazdušni saobraćaj
42. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inostranstvu od strane preduzeća iz BiH
43. Zasijane površine i zasadi na kraju proljetne sjetve
44. Zasijane površine i zasadi u jesenjoj sjetvi

VIŠEGODIŠNJA SAOPŠTENJA (12)

1. Bruto domaći proizvod ESA 2010
2. Bruto domaći proizvod - rashodni pristup - prethodni podaci, 3
3. Budžetska izdvajanja za istraživanje i razvoj
4. Indeks prometa industrije
5. Investicije
6. Klimatske promjene
7. Obnovljivi vodni resursi
8. Obrazovanje, 2
9. Prekogranični promet neopasnog otpada

I. KLASIFIKACIJE, NOMENKLATURE I METODOLOŠKI DOKUMENTI

Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu/stanogradnja
Kratko uputstvo za korisnike statistika robne razmjene BiH s inostranstvom

Distrikt Brčko (30)

- *Statistički bilteni BD BiH: 5*
- *Publikacije BD BiH: 5*
- *Priopćenja: 20*

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
O izvršenju Plana statističkih istraživanja od posebnog interesa za Brčko distrikt BiH u
2017. godini.

UVODNA RIJEČ

Izveštaj o izvršenju Plana statističkih istraživanja od posebnog interesa za Brčko distrikt BiH u 2017. godini podnosi Agencija za statistiku BiH Podružnica/Ekspozitura Brčko u skladu sa članom 33. Zakona o statistici BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 26/04) i članom 6. i 7. Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i uposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikta BiH.

Izveštajem su obuhvaćena sva statistička istraživanja i statističke aktivnosti utvrđene Planom statističkih istraživanja od posebnog interesa za Brčko distrikt BiH u 2017. godini. Sa ciljem dobijanja relevantnih statističkih podataka za većinu statističkih istraživanja izvršen je prošireni obuhvat; u njega su bili uključeni poslovni subjekti sa sjedištem u Brčko distriktu BiH, kao i dijelovi poslovnih subjekata – "Podružnica" koje posluju na teritoriju Brčko distrikta BiH a sjedište im je u entitetima, mimo utvrđenih kriterija i prakse koja se provodi u entitetima.

Od ukupno 158 statističkih istraživanja i aktivnosti Podružnica/Ekspozitura Brčko provela je 94 statistička istraživanja oficijalne statistike i 15 ostalih aktivnosti, sedam nadležnih ovlaštenih organa za provođenje statističkih istraživanja provelo je 46 istraživanja, nisu izvršena 3 statistička istraživanja preuzeta iz Plana rada Agencije za statistiku BiH.

U Brčko Distriktu je zaokružen proces proizvodnje statistike sa svim fazama kao i u entitetima. Ažurno je vođen Jedinostveni registar poslovnih i drugih subjekata i njihovih dijelova, Statistički poslovni registar, te Registar prostornih jedinica kao osnova za pravilan i potpun obuhvat jedinica posmatranja.

Pripreman je, štampan i izvještajnim jedinicama upućen statistički instrumentarij za provođenje svih istraživanja. Izvršeni su prijem i kontrola izvješća i ostalih statističkih materijala i proveden je terenski rad. Podaci su obrađivani u skladu sa postojećom metodologijom. Rađene su i dodatne obrade za pojedina statistička istraživanja u slučaju proširenog obuhvata.

Kreirane su baze podataka i korisnicima blagovremeno osiguravani podaci. Prioritetno su osiguravani podaci potrebni poslovnim i drugim subjektima, institucijama Brčko distrikta i građanima u ostvarivanju njihovih prava i obaveza (podaci o BDP, prosječnim plaćama, koeficijentima rasta potrošačkih cijena i sl.).

Dobra je saradnja ostvarena i sa entitetskim zavodima za statistiku..

1. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE STATISTIKE

STATISTIKA STANOVNIŠTVA

Vitalna statistika

Obrađeni su i u zasebnoj tematskoj publikaciji iskazani pokazatelji demografije za razdoblje 2012 – 2016. godine, gdje su pored procjena iskazani podaci statistike rođenih, umrlih, zaključenih i razvedenih brakova u serijama, po navedenim godinama. Za 2016. godinu iskazani su detaljni podaci.

Procjena broja stanovništva

U 2017. godini izrađene su procjene stanovništva za 2016.godinu pri čemu su kao osnov procjene korišteni rezultati Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine. Procijenjen je broj ukupnog stanovništva sa prebivalištem na teritoriju Brčko Distrikta BiH, broj prisutnog stanovništva, te broj domaćinstava, koji se koriste za razne druge statističke analize.

Kao osnova za procjene korišteni su rezultati obrade demografskih podataka i podaci vitalne statistike sa podacima o migracijama 2013. - 2016. godine

STATISTIKA TRŽIŠTA RADA

Statistika zarada, zaposlenosti i nezaposlenosti

U oblasti statistike tržišta rada redovno su prikupljeni i obrađivani podaci o prosječnim neto i bruto plaćama zaposlenih ukupno (pravna lica i samostalni preduzetnici) po klasifikaciji djelatnosti, podaci o nezaposlenima i prosječnim penzijama za Brčko distrikt.

Anketa o radnoj snazi, Anketa o potrošnji domaćinstava i Pilot SILC anketa

Prema utvrđenoj dinamici na godišnjem nivou u aprilu 2017. godine je provedena, metodom uzorka, Anketa o radnoj snazi (ARS). Prethodni rezultati ankete objavljeni su u septembru 2017.godine.

Kompletni konačni rezultati ove ankete mogu se naći na web stranici Agencije za statistiku BiH.

STATISTIKA OBRAZOVANJA

Statistika osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja

U oblasti statistike obrazovanja provedena su sva statistička istraživanja a rezultati obrade su iskazani u zasebnoj tematskoj publikaciji. Popunjeni su i poslani u Agenciju za statistiku BiH Upitnici UNESCO za statistiku predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja za Brčko distrikt BiH.

Od 2014/2015. školske godine primjenjuju se elektronski obrasci za osnovno i srednje obrazovanje. Škole popunjavaju obrasce elektronski i dostavljaju na pripremljenoj aplikaciji u Podružnicu.

U 2017.godini provedena je Anketa o obrazovanju odraslih na području Brčko distrikta BiH, na izabranom uzorku od 1864 domaćinstva.

STATISTIKA KULTURE

Kultura i umjetnost

U toku 2017.godine provedena su statistička istraživanja iz oblasti kulture tj. prikupljeni su podaci o radio i TV stanicama, kinu, pozorištu i bibliotekama, za arhiv i galeriju. Nisu prikupljeni podaci na izvještajima za kulturno umjetnička društva, udruženja građana iz područja kulture, te za festivale. Obrađeni podaci za nivo Brčko distrikta BiH za 2016. godinu, dostavljeni su Agenciji za statistiku BiH.

STATISTIKA ZDRAVSTVA

Iz oblasti statistike zdravstva a u saradnji sa Odjelom za zdravstvo, izvršena je obrada podataka za posljednju godinu - a rezultati obrade su iskazani u posebnoj tematskoj publikaciji. Predstavnik Podružnice Brčko je bio uključen u projekat Ministarstva civilnih poslova BiH "Reforma javnog zdravstva II" komponenta „Nacionalni zdravstveni računi“.

U ovoj oblasti u 2017. godini obrađeni su podaci i popunjeni upitnici Nacionalnih zdravstvenih računa za 2015. i 2016. godinu.

STATISTIKA SOCIJALNE ZAŠTITE

U oblasti statistike socijalne zaštite provedena su sva statistička istraživanja a rezultati obrade su iskazani u zasebnoj tematskoj publikaciji za razdoblje od 2012 do 2016. godine.

STATISTIKA KRIMINALITETA

Statistička istraživanja ostalih društvenih područja - za područje pravosuđa - kriminaliteta objedinjava Pravosudna komisija, a ostala istraživanja u svom domenu Policija Brčko Distrikta. U 2017. godini nastavljeno je sa, u 2013.godini uspostavljenim novim načinom prikupljanja podataka, kako to entiteti rade, uz punu saradnju Pravosudnih institucija Brčko distrikta BiH i statistike.

2. MAKROEKONOMSKE STATISTIKE

GODIŠNJI EKONOMSKI RAČUNI

Obračun BDP za nivo BiH

Urađen je obračun BDP-a za 2016. godinu po proizvodnom metodu, prema KD BiH 2010. Bruto domaći proizvod po proizvodnom metodu obračunat je na bazi bruto dodane vrijednosti u tekućim cijenama i primjenom metodologije ESA 2010 kao jedinstvenog standarda.

Obračunom su obuhvaćene institucionalne jedinice iz svih sektora: nefinansijski sektor, finansijski sektor, sektor Vlade, neprofitne institucije koje služe domaćinstvima i sektor domaćinstava, odnosno obuhvaćena je cijela ekonomija Brčko Distrikta BiH.

Obračun BDP izvršen je na dva načina:

- prema sjedištu osnovnog poslovnog subjekta i pretežnoj djelatnosti za nivo BiH i
- po načelu regionalnih računa sa uključenim podacima za podružnice kako bi se dobili relevantni podaci za lokalne potrebe.

Objavljena je tematska publikacija o BDP-u za Brčko distrikt BiH u 2016. godini po proizvodnom i dohodovnom metodu i u tekućim cijenama sa elementima procjene neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti.

Statistiku finansijskih računa provodila je Filijala CB BiH provođenjem pet mjesečnih statističkih istraživanja utvrđenih godišnjim Planom rada.

Vladine finansije praćene su redovnim provođenjem tri statistička istraživanja Filijale CB BiH: servisiranje spoljnog duga i otplata međunarodnih obaveza, budžetski prihodi i rashodi i neplaćeni javni prihodi, te istraživanjem Direkcije za finansije o bruto naplati prihoda preko uplatnih računa.

Podaci su obrađivani a dijelom i publicirani u redovnoj publikaciji.

Obračun ulaganja sredstava u investicije

Provedeno je statističko istraživanje o investicijama pravnih lica u 2016 godini. Podaci ovog istraživanja su prikupljeni i uneseni u skladu zahtjevima obrasca a publikacija je objavljena i za prethodne godine sa podacima za poduzeća čije je sjedište u Brčko distriktu BiH (organizacioni princip).

U publikaciji je prikazana 2016. godina, sa detaljnim razradama po organizacionom načelu i načelu čistih djelatnosti. Obračuni investicija publikovani su prema KD BiH 2010.

STATISTIKA CIJENA

Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu BiH

U oblasti statistike cijena i potrošnje tokom 2017. godine redovno su snimane potrošačke cijene na izabranim mjestima, podaci obrađivani u Agenciji i na temelju toga objavljivana saopćenja o kretanju indeksa potrošačkih cijena u Brčko distriktu BiH na mjesečnom nivou.

Na bazi indeksa računati su koeficijenti rasta potrošačkih cijena neophodni za obračun zateznih kamata u skladu odredbama Zakona o zateznim kamatama u Brčko distriktu BiH.

Indeks proizvođačkih cijena

U 2017. godini se nastavilo sa prikupljanjem i unosom podataka potrebnih za obračun Indeksa cijena proizvođača u zajedničkoj aplikaciji za nivo BiH.

STATISTIKA VANJSKE TRGOVINE

U 2017. godini prikupljeni su podaci o spoljnotrgovinskom prometu sa inostranstvom a objavljena je i tematska publikacija sa detaljnim podacima za 2016. godinu i prvih šest mjeseci 2017. godine, te sa osnovnim podacima za prethodne godine.

3. POSLOVNE STATISTIKE

GODIŠNJE POSLOVNE STATISTIKE

Strukturne poslovne statistike

Provedeno je Strukturno poslovno istraživanje za 693 izabrane pravne osobe u područjima djelatnosti Prerađivačke industrije, Energije, Građevinarstva, Trgovine, Ugostiteljstva i Prometa.

71 izabrana poduzeća popunjavali su detaljni obrazac SPS-D/2016, a 622 skraćeni obrazac SPS-S/2016..

Godišnja statistika industrijske proizvodnje

Provedeno je godišnje istraživanje industrije PRODCOM za 2016. godinu i prikupljeni godišnji podaci o proizvedenim količinama proizvoda za dalju proizvodnju, promjeni zaliha, prodaji proizvoda i sl.

KRATKOROČNE POSLOVNE STATISTIKE

Kratkoročna statistika industrijske proizvodnje

Provođena su istraživanja proizvodne statistike i kratkoročne statistike poduzeća. Mjesečno istraživanje industrije je redovno provođeno, podaci su obrađivani a indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje je računat za nivo BiH i nivo Brčko distrikta BiH.

Kvartalno istraživanje za područje distributivne trgovine i prometa

U 2017. godini rađeno je kvartalno istraživanje u kome je obuhvaćeno ukupno 395 pravnih lica i to 315 iz područja distributivne trgovine i 43 iz područja Ostalih usluga. Podaci su unošeni, i radi se na obradama.

Kratkoročna statistika građevinarstva

U 2017. godini za potrebe obračuna na nivou BiH prikupljaju se podaci o vrsti građevinskih radova (novogradnja ili rekonstrukcija), koliko se od vrijednosti radova odnosi na niskogradnju a koliko na visokogradnju isl., unose se u aplikaciju i objavljuju. Provođi se i istraživanje vezano za izdata odobrenja za gradjenje u Brčko distriktu BiH.

Trgovina na malo

U oblasti trgovine na malo provedena su mjesečna istraživanja na izabranom uzorku od 129 poslovnih subjekata a obrađeni podaci nisu objavljavani za nivo distrikta, nego su obrade dostavljene Agenciji za statistiku BiH.

Statistika turizma

Istraživanja iz oblasti turizma i ugostiteljstva redovno su provođena, obrada podataka je izvršena, a rezultati obrade publikovani su u redovnim publikacijama. Istraživanja iz oblasti turizma i ugostiteljstva redovno su provođena, obrada podataka je izvršena, a rezultati obrade publicirani su u redovnim publikacijama.

Promet i komunikacije

Redovno su provođena statistička istraživanja iz oblasti statistike prometa: statistika drumskog prijevoza putnika, robe, željezničkog transporta, pretovarima i uslugama u pristaništu, poštanskog prometa i telekomunikacija.

STATISTIČKI POSLOVNI REGISTAR

Ažuriranje poslovnog registra

Nastavljene su aktivnosti vezane za unapređenje statističkog poslovnog registra kroz njegovo dopunjavanje podacima i ažuriranje prema dinamici utvrđenoj od strane Agencije. Statistički poslovni registar (SPR) je počeo da funkcioniše u 2009. godini.

U 2017. godini je Agencija redovno dobijala podatke od Poreske uprave BDBIH vezano za broj zaposlenih na mjesečnom nivou u skladu sa potpisanim Sporazumom o razmjeni podataka sa Direkcijom za financije BDBIH, i ovim podacima se kvartalno ažurirao SPR.

4. STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

Prikupljanje, obrada i objavljivanje podataka statistike poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tokom 2017. godine aktivno je rađeno na prikupljanju i obradi podataka za izradu indeksa ulazno izlaznih poljoprivrednih cijena u skladu propisanim međunarodnim standardima. Provedena su i sva ostala statistička istraživanja iz oblasti statistike poljoprivrede (ratarske proizvodnje i stočarstva), šumarstva, ribarstva i zaštite okoline zahvaljujući izuzetno dobroj saradnji sa Odjelom za poljoprivredu i šumarstvo kao i drugim Vladinim odjelima.

5. MULTIDOMENSKE STATISTIKE

STATISTIKA OKOLIŠA I RAČUNI

Statistika otpada, voda

Provedena su statistička istraživanja iz oblasti statistike zaštite okoline, statistike voda, po novim obrascima i zajedničkoj metodologiji usklađenoj sa metodologijama EUROSTAT-a za ovu oblast statistike, a podaci su obrađeni i publicirani za nivo BiH.

6. PODRŠKA ZA STATISTIČKE PROIZVODE – INFRASTRUKTURA

Klasifikacija djelatnosti

Od 1.1.2011.godine počelo se primjenom Odluke o KD BD BiH koja je u potpunosti usklađena sa KD BiH 2010 u svim administrativnim registrima BDBIH, kod određivanja glavne djelatnosti pri statističkoj registraciji poslovnih subjekata te u publiciranju većine statističkih podataka.

Ostale klasifikacije

I sve ostale klasifikacije propisane od strane Agencije su odmah preuzete i primjenjuju se u postojećim softverskim rješenjima.

Ažuriranje registra prostornih jedinica

Registar prostornih jedinica, katastarskih općina, naseljenih mjesta, MZ, statističkih i popisnih krugova sa utvrđenim nazivima, matičnim brojevima i mapama na katastarskim i topografskim kartama i opisima granica je izrađen 2003. godine zajedničkom aktivnošću tadašnjeg Statističkog biroa i Pododjela za katastar. Ponovo je za potrebe provođenja Popisa stanovništva ovaj Registar ažuriran 2010. i 2013. godine od strane Pododjela za katastar i uz finansijsku podršku Agencije.

Vođenje i ažuriranje Jedinstvenog registra poslovnih subjekata

Posebna pažnja je posvećena urednom i ažurnom vođenju Jedinstvenog registra poslovnih i drugih subjekata i njihovih dijelova. Subjektima se utvrđuje glavna (pretežna) djelatnost i matični odnosno poreski broj u saradnji sa Poreskom upravom. Podaci iz ovog registra tenutno su najvažniji administrativni izvor za kvartalno ažuriranje Statističkog poslovnog registra. Akti koji se izdaju u postupku statističke registracije služe poslovnim i drugim subjektima za ostvarivanje njihovih prava i obaveza: prijave radnika kod PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja, za otvaranje bankovnih računa i slično. Podaci iz našeg Registra služe nadležnim organima za utvrđivanje obveze predaje završnih računa za registrovane poslovne subjekte.

U 2017. godini proveden je postupak registrovanja 401 poslovnih subjekata i njihovih dijelova, od čega: pravnih lica 156, samostalnih preduzetnika 154, podružnica čije je sjedište u BDBIH 57 i podružnica čije je sjedište van BDBIH 34. Proveden je postupak 324 promjena u registru i 276 brisanja iz registra. Ovi poslovi vode se dnevno ažurno.

Od početka registracije do 31. 12. 2016 godine ukupno je registrovano 10.531 poslovnih subjekata i njihovih dijelova, od čega: pravnih lica 3.351, samostalnih preduzetnika 5.644, podružnica sa sjedištem u BDBIH 657 i podružnica čije je sjedište van BDBIH 879. Provedena je 6.876 promjena i brisanja iz registra 4.232.

Obuka zaposlenih

Kontinuirano je rađeno i na edukaciji zaposlenih u 2017.godini, prvenstveno kroz projekte u organizaciji Agencije i učešće u radu radnih grupa za nacionalne račune, statistički poslovni registar, zdravstvo, obrazovanje, socijalnu zaštitu i sl.

Publikacije, saopćenja

U oblasti informisanja urađeno je i izdato šest redovnih publikacija "Bilten-statistički podaci" i osam tematskih publikacija po zasebnim oblastima statistike: „Indeksi potrošačkih cijena“, "Statistika socijalne zaštite", "Demografija", "Zdravstvena zaštita", "Statistika spoljne trgovine", „Nacionalni računi", "Statistika obrazovanja" i „Statistika investicija“ u kojima su date serije osnovnih podataka za prethodne godine i detaljni podaci za posljednju godinu obrade. Publikacije su dostupne i u elektronskoj formi na web stranici Agencije i web stranici Vlade BDBiH.

U vidu saopćenja redovno su u "Službenom glasniku BD BiH" objavljivani podaci o mjesečnim prosječnim neto i bruto plaćama, te mjesečnim koeficijentima rasta potrošačkih cijena u BDBiH. Na internet portalu Agencije redovno mjesečno objavljuju saopćenje o kretanju indeksa industrijske proizvodnje u BD BiH.

Na zahtjev podaci su davani i drugim korisnicima (institucijama BD BiH i institucijama BiH, naučnim i stručnim institucijama i dr.)

Koordinacija i odnosi sa korisnicima

Koordinacija i saradnja sa organima ovlaštenim za provođenje statističkih istraživanja i ostalim institucijama u BD BiH bila je vrlo dobra, prvenstveno u planiranju i provođenju dijelova statističkih istraživanja koji se na njih odnose.

Sa Poreskom upravom vodi se zajednički registar poreskih obveznika i statistike, Odjel za zdravstvo Vlade vrši šifriranje uzroka smrti demografske statistike, u saradnji sa Odjelom za javni registar vrši se ažuriranje Registra i evidencije teritorijalnih jedinica, Odjel za privredni razvitak i dalje snima potrošačke cijene za potrebe obračuna indeksa potrošačkih cijena za nivo BD BiH i BiH, sa Direkcijom za finansije osiguravaju se detaljni podaci o izvršenju proračuna po nižim organizacionim jedinicama radi pravilne obrade po djelatnostima za obračun BDP-a.

Neophodno je nastaviti sa ostvarivanjem aktivne koordinacije i suradnje sa institucijama ovlaštenim za provođenje statističkih istraživanja i drugim institucijama BD BiH.

Vlada BD BiH je osigurala prostor-ured za smještaj rezervne baze statističkih podataka BiH, tzv. "Disaster & recovery centar", koji služi kao rezervna baza podataka Popisa stanovništva 2013.

7. ADMINISTRATIVNA PODRŠKA

Održavanje opreme i obrada podataka

Elektronska obrada podataka je izvršena bez većih problema za statistička istraživanja za koje su osigurani računarski programi. Blagovremeno je izvršena priprema i instaliranje programa za unos i obradu podataka za 2017. godinu i blagovremeno su otklanjani zastoji u korištenju istih. Redovno je održavana postojeća oprema, lokalna računarska mreža funkcioniše, antivirusna zaštita postoji, omogućen je pristup Internetu za sve zaposlene korištenjem vlastite informacione mreže. Vlada Brčko distrikta BiH je u potpunosti ispoštovala obveze iz Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, finansijskih sredstava i uposlenih Biroa za statistiku BDBiH, te je zahvaljujući tomu omogućeno uspješno funkcionisanje Podružnice tokom 2017. godine.

Normativno-pravna djelatnost i koordinacija

U oblasti rukovođenja izrađen je, u saradnji sa ostalim institucijama za provođenje statističkih istraživanja, Plan statističkih istraživanja od posebnog interesa za BD BiH u 2018. godini.

Izrađen je izvještaj o izvršenju Plana statističkih istraživanja od posebnog interesa za BDBiH u 2016.godini, dostavljen Vladi BDBiH, te Agenciji za statistiku BiH. Težište aktivnosti u narednom razdoblju trebalo bi biti na realizaciji aktivnosti Srednjoročnog i Godišnjeg plana rada Agencije, u dijelu koji se odnose na BDBiH.

ZAVRŠNE NAPOMENE

Ovaj izvještaj je sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu Agencije za statistiku BiH za 2017. godinu, i biti će razmatran i usvojen i od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Broj:

Datum: